Âlî iktısat meclisi bugün faaliyet devresini bitiriyor. Bugün, yarın İspanyadan bir ticaret heyeti geliyor.

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri : Siirt Meb'usu MAHMUT

Irak kabinesinin istifasını Kral henüz kabul etmedi, eğer ederse baş vezarete şimdiki Londra sefiri tayin edilecek.

FIATI 5 KURUŞTUR | 9 uncu sene No. 2881 CUMA 16 ŞUBAT 1934 | Tel: { Müdür : 24318, Yazı işleri müdürü : 24319. İdare ve Matbaa : 24310.

Kar tehlikesi

Kış kadar tabiî bir hâdise tasavvur edilebilir mi? Kar yağar. Hava soğur. Termometre sıfırdan aşağı düşer. Bunlar güneşin doğması ve batması kadar tabiî hâdiselerdir. Balkanlar dahil olduğu halde hiç bir Avrupa şehrinin günlük hayatı, kar az yağdı veya çok yağdı, rüzgâr yavaş veya şiddetli esti diye haleldar olmaz. Bazı Amerika şehirlerinde kar yağar yağmaz, derhal kaldırılır. Sokaklarda karı yığın halinde görmek bile kabil değildir. Şehirlerde sakin olan insan, tabiatla mücadelesinde artık karı, yağmuru mağlûp etmiştir.

Kar İstanbul için tabiî değil fevkalâde bir hâdisedir. Çünkü bizde kar yağınca, tramvaylar işlemez. Taksi otomobilleri tarifelerinin on misli para ister. Kömürcüler ihtikâra başlar. Gıda maddelerinin fiyatı yükselir. Buna sebep nedir? Yapılması mümkün bir tedbir vardır da dikkatsizlik yüzünden ihmal mi olunmuştur? Yoksa bu tedbirler düşünülmüş veya kararlaştırılmış olduğu halde malî kuvvetsizlik yüzünden mi şimdiye kadar tatbik edilmemektedir? Ancak her ne olursa olsun, şurası muhakkaktır ki bundan dört beş sene evvel olduğu gibi, dünkü kar da İstanbulda bir tehlike şeklini almıştır. İstanbul halkı bu tehlikenin muhtelif cephelerini tramvaylarda, otomobillerde, yaya kaldırımlarında, çarşı ve pazarda hülâsa medeni hayatın dolaştığı her yerde ve ihtiyaç sahasında az çok hissetmiştir.

Biz şimdiden öyle farzetmek isteriz ki belediyemiz noksan kalan tedbirleri vesaitsizlik yüzünden ikmal edememektedir. Ancak derhal itiraf etmeliyiz ki bazı tedbirler ve ezcümle tramvayların faaliyeti piyasa fiyatlarının tesbiti, halkın ipticai kolaylıklardan istifadesi hususlarında para ile pek o kadar alâkadar olmayan ve daha ziyade bir teşkilât ve mürakabe işi olan tedbirlerde eksiklik vardır.

Meselâ bir şoför Eminönünden Şişliye kadar olan yokuşu motörünün katedemiyeceği vesilesile bir müşteriyi kabul etmiyebilir. Fakat ayni şoför bu yüz yirmi beş kuruşluk mesafe için sıkılmadan ve kork madan bin kuruş istiyecek olursa, buna ne demeli?

Keza dünyanın her tarafında tabiî âfetlere karşı bazı teçhizatı havi olan Tramvay şirketi âdi günlerde otuz kişilik bir arabaya seksen beş yolcu kabul etmekte ve bunun kârını kasasına koymaktan çekinmiyor da niçin arabalarına kar süpürgeleri takmaktan ve hiç değilse, tramvay yollarını amelesile temizlemekten çekiniyor?

Kezalik esnaf nasıl bir hakla karda kıyamette müracaat eden bir müşteriye tarifenin birkaç misli fiyatla mal satmağa teşebbüs edebiliyor? Bu mülâhazalar bize şu neticeyi vermektedir: Belediyemizin teşkilâtı fevkalâde zamanlarda fevkalâdeliği havi bir faaliyete geçemiyor. Bundan dört sene evvel belediyemiz büyük karda gafil avlandığını bundan sonrası için kar makinesi getirileceğini söylemişti. Ve öyle kabul etmek isteriz ki bu söz beyhude değildir ve makine getirtilmiştir. Tipi günü bu makineyi şehrin iç ve umumî caddelerinde durmadan faaliyette bulunur görseydik, bugün bir taraftan bunu takdir ve diğer taraftan adetlerinin çoğalmasını temenni ederdik. Halbuki makine o gün ortada görünüp işlemedi fakat kar işledi durdu ve bununla beraber, İstanbulun hayatı da tevakkufa uğradı. Bunu bizim kadar belediyemizin de görmüş ve müteessir olmuş olduğuna şüphe etmiyoruz.

Belediye reisi Muhittin Bey şehrin imarı ve İstanbul halkının ihtiyaçları noktasından devamlı ve metodik bir faaliyet sarfetmektedir. Esasen biz bu faaliyeti ve bunun istinat ettiği hüsnü niyet ve fikri hizmeti bildiğimiz içindir ki dünkü kar karşısında bir kat daha teessür duyduk. Herhalde İstanbul için günün meseleleri arasına giren bu kar işinde muhterem belediye reisimizi daha faal görmek ve halkın bu noktadaki ihtiyaçlarını nasıl temin edeceğini açık tabirle bundan sonra karın bir tehlike olmaması için ne gibi maddî tedbirler ittihaz edeceğini bilmek isteriz. Bu intizarımızın uzun sürmiyeceğine ve boşa gitmiyeceğine kanaatimiz vardır.

Ahmet ŞÜKRÜ

Viyanada Darağaçları Kuruldu, Idamlar Yapıldı

Bir taraftan ateş devam ederken bir taraftan da darağaçları işliyor

Avusturya başvekili teslim olmak için asilere dün öğleye kadar mühlet verdi ve son hücum başladı

Asiler kazansaydılar, İtalya ve diğer devletler Viyanayı isgal edecekler miydi?

Vaziyete hâkim görünen Avusturya Başvekili nutuk söylüyor

VIYANA, 15 .A.A. — Volf ajansı muhabirinden :

Son alınan hususî haberlere nazaran, hadiseler esnasında ölenlerin adedi 1500 ü geçmektedir. Bugün, saat yedi ile on arasında teslim olacak âsîlerin — mesul ruesa hariç kalmak üzere — umumen affedileceklerini başvekil vaat etmiştir.

Öğleden sonra, hiç kimse affedilmiyecektir. Paris Ajanslarından birinin istihbaratına nazaran mükemmel surette silahlanmış iki bin sosyal-demokrat, Viyananın cenubunda Laaberg dağında toplanmağa muvaffak olmuşlardır.

Viyanada, askerî kıtaat tarafından esir edilen âsîlerin adedi iki bin tahmin ediliyor.

Steyr'de, âsî sosyal-demokratların mukavemeti kırılmış addedilmektedir.

VIYANA, 15. A. A. — Reuter ajansından :

Hükûmetin ültimatomunda verilmiş olan mühlet bugün öğleyin bitmiş olduğundan, bu sabah şehirde nisbeten hüküm süren sükûnet, askerin, kagram ve Stadtlau mahalleleri arasındaki sosyalistlerin ateş açmasile yeniden ihlâl edilmiştir.

Alevler içinde

VIYANA, 15. A.A. — Dün akşam, Floridsdorf'dan firar edenlerin iltica ettikleri Tunanın sol sahilinde bulunan Goethe işçi mahallesinde küçük kuvvetlerle muhtelif harekât yapılmıştır. Sağ sahilden bombardıman edilen bu mahalleler alev içindedir.

Cenup dış mahallesindeki işçi evine karşı da mahalli bir hareket yapılmıştır.

Dün askerî kuvvetlere ateş açan Floridsdorf itfaiye kumandanı mühendis Veissel idama mahkûm edilmiştir.

Dün akşam üzeri, altı Viyana belediye dairesi Schutzbund reisi emniyeti umumiye müsteşarına müracaat etmiş, hükümete karşı şiddet kullanılmasını ve Schutzbund'un mücadele usullerini tasvip etmediğinden sosyalist fırkadan istifa ettiğini bildirmiştir.

Resi kumandası altında bulunan

(Devamı 5 inci sahifede)

Tevfik Rüştü B. dün sabah vapurdan şehre çıktı

Tren işlerse bu akşam Eskişehire hareket ederek baş vekile mülâki olacak

M. Titulescu'da Atinadan Bükreşe avdet etti. M. Maksimos fırka liderlerine izahat verecek

Hariciye Vekili Tevfik Rüştü Bey dün sabah şehrimize gelmiş ve Tokatliyan otelin inmiştir. Vekil Bey pazartesi gü nü akşam Campideglio vapurile Pireden hareket etmişti. Vapur muayyen olan saatte yani çarşamba sabahı saat sekizde limana vâsıl olmuş ise de kar fırtınasının şiddetinden limana girmeğe muvaffak olamamış ve Yeşilköy açıklarında demirlemişti. Bu sebeple vapur yolcuları tipili havada yirmi dört saat kadar liman açıklarında beklemek mecburiyetinde kalmışlardır. Tevfik Rüştü Bey şehre getirmek üzere limandan bir muş gönderilmiş ise de, Muş vapura yanaşmağa muvaffak olamıyarak geriye dönmüştür. Campideglio vapuru dün sabah saat 7,30 da Galata rıhtımına yanaşmıştır. Tevfik Rüştü Bey rıhtımda vali Muhittin B.

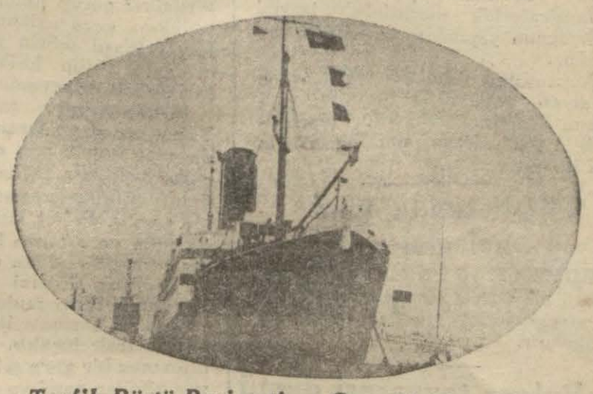

Tevfik Rüştü Beyi getiren Campideğlio rıhtıma yanaştıktan sonra

(Devamı 5 inci sahifede)

GÜNÜN HADISELERINDEN : *Üniversite profesörlerinden Liefmann Halkevinde kadınlar vehastalıkları hakkında konferansını veriyor; Aşağıda: Hilâlahmerde gençlik teşkilâtı için müzakereler ve Diştabiplerinin dünkü içtimalarından bir sahne.*

1934 bütçesi 180 milyon

ANKARA, 15 (Telsizle) — Maliye vekâleti yeni bütçe lâyihasını hazırlamaktadır. Bu sene lâyihaya eskisi gibi umumî hükümler konmıyacaktır. 1934 bütçemiz yekûnu 180 milyona yaklaşacaktır. Varidatın arttırılması için yeni tedbirler aranmaktadır. Heyeti Vekile akşam toplanacaktır.

* * *

ANKARA, 15 (Telsizle) — Heyeti Vekile bütçenin müzakeresine cumartesi günü başlıyacaktır.

Amerikadan Gaziye bir mektup

Üniversakt kilisesi papazlığı Gazi Hz. inden imzalı bir resimlerini istiyor

Gazi Hazretlerine Nevyork'ta Bruklin'de Oşin caddesinde 981 numarada Üniversakt kilisesi papaslığından şu mektup gelmiştir:

Efendim Hazretleri,

Bendeniz bir Amerikalı rahibim. Zatı âlilerine mektup yazmak cüretkârlığında bulunduğumdan dolayi affınızı rica ederim. Size yazmak ihtiyacını bana duyuran saik 1922 de Çanakkale'de itilâf devletlerini mağlûp ettiğinizden ve gene 1922 de köylü ve kadınlardan mürekkep ordunuzla düşmanları koğduğunuzdan beri Türkiyede muhteşem bir tekâmül vücude gelmiş olması ve o zamandanberi, Osmanlı tarihinde ilk defa olarak on iki senelik bir müddet zarfında milletinizin başından harp ilâhı Merib'i uzak bulundurmuş olmaklığınızdır.

1— Biz Amerikalılar için, Zatıâlileri, hurafat ,cehalet ve tassup örtülerini yırtıp, 14 milyon zihni esiri azat eden adamsınız.

2 — Siz haremleri, cinsi esareti ilga edip, kadınlara iktısadi hayatta fırsatlar bahşettiniz.

3 — Mütefessih imparatorluğun harabe ve küllerinden yeni bir hükûmet merkezi halkettiniz.

4 — Lozan'daki büyük zaferinizle, sultanın sattığı kapitülasyonlar kaldırıldı.

5 — Okuyup yazma bilmiyenlerin adedini yüzde doksandan yüzde kırk ikiye indirerek, maarif bütçesini yüzde ikiden yüzde on ikiye çıkardınız. Ve takriben 500 arap harf kombinezonu yerine, yirmi altı harfli Lâtin alfabesini millete hediye ettiniz.

6 — Kuranı kendi diline tercüme ederek milletinize verdiniz.

7 — Mahvolmuş bir demiryolu şebekesini ıslah ve ihya ettiniz.

8 — Amerikad'a sizden, Türkiyenin Abraham Lincoln ve F. D. Roosevelt'i diye bahsolunuyor. Uzak bir ülkeden Zatialileri için bundan büyük bir methü sena sâdır olamaz. Lincoln dağınık bir milleti yeniden yaratmıştı. Roosevelt

(Devamı 5 inci sahifede)

Başvekil Eski şehirden döndü

ANKARA, 15 (Telsizle) — Başvekil Ismet Paşa Hazretleri bugün Eskişehirden avdet etmiştir. Fırka kâtibi umumîsi Recep Bey Başvekili makamında ziyaret etmiştir.

M. Doumergue Parlamentoda

Ayan, ordu mevcudunun azalmasına razı değil

PARIS, 15. A.A. — Ayan harbiye komisyonu M. Doumergue ile ceneral Petain'e müzakerat rüznamesini bildirmek üzere, reisini tavzif etmiştir. Ruznamede, dünyanın bugünkü vaziyeti dahilinde, tamamen sulhçu ve fakat feci tecrübeler yapmış olan Fransanın tedafüi kuvvetlerini azaltamayacağı bildirilmektedir. Ruzname şu suretle neticelenmektedir:

" Müsmir beynelmilel bir tesanüt rejimi, beynelmilel bir kuvvet ve tecrübe devreleri — tesis edilmezese Fransanın ordu mevcudunu tekrar azaltmak bir tedbirsizlik olur.

Sosyalistler itimat etmiyor

PARIS, 15 .A.A. — Meclis koridor-

(Devamı 2 inci sahifede)

Tipi dindi fakat, tramvaylarda gene arada sırada inkıtalar ve yoldan çıkmalar oldu; kara saplanıp kalan otomobiller görüldü; temizlik amelesi durmadan çalıştı; Adliyenin yangından artan dıvarları yıkılmakta devam etti.

Tipi etarafı kastı kavurdu

İzmit, İzmir, Bandırma, Ankara, Çanakkalede de fırtına müthiş geçti

Maslakta bir kişi dondu, muhtelif semtlerde bir kaç ev daha yıkıldı, hava tekrar bozacak mı?

Güdük ay, bütün şiddetini gösterdikten sonra abus yüzü dün biraz güler gibi oldu. Otuz saat fasılasız lâpa lâpa yağan kar, evvelki gece sabaha karşı dindi.

Soğuk biraz hafifledi. Buna rağmen, havanın bu vaziyetine aldanmamak, ihtiyatlı bulunmak lâzım geliyor. Filhakika Yeşilköy askerî rasat merkezinden dün saat 14 te aldığımız ilk malûmat, havanın tamamen düzeleceği hakkında fazla ümide düşmemekte isabet olacağını gösteriyor. Bu malûmat şudur:

"— Bugün (dün) hava mütahavvil olarak devam edecek ; rüzgâr ekseriyetle şimalden kuvvetli esecektir. Kar yağmak ihtimali vardır. Bu sabah (dün) saat 8 de hava tazyiki 763 milimetre, sıcaklık — 4 derece idi. Rutubet derecesi yüzde 100 dür. Muhitimizde karın irtifaı vasatî 4 santimetredir. Derin yerlerde ve hâli sahalarda bu irtifa yarım metreyi, hattâ 4 — 5 metreyi buluyor.

Anadoluda da hava aynen bu vaziyettedir.,,

Dünkü vaziyet şu idi: Sabahleyin her taraf — evvelki gün olduğu gibi — bem beyazdı. Her tarafta belediye amelesinin kardan yolları temizlemeğe çalıştıkları görülüyor; fakat bütün bu faaliyet çok mevziî ve mahdut bir sahaya münhasır kalıyordu.

Sokaklar öğleye kadar tenha idi. Bir çok kimselerin evlerinden çıkmamayı tercih ettikleri anlaşılıyordu. Hemen her semtte kapalı dükkânlar, açık

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Sokaklarda buzdan sütunlar ve kar sporundan pek hoşlanan iki küçük hanım

Foto: ETEM

Istanbul Kız Lisesinin eski ve yeni mezunları mektebin dünkü çayında toplandılar — Yazısı iç sahifemizde —

Görüşler

Bana hak vermeye bilirsiniz..

2

Aka GÜNDÜZ

Bir itfaiye kumandanı vardı. Kont Ziçini Paşa. Kırk yıl kumandan paşalık etti. Ve İstanbul kırk yıl yandı. Hiç kimse Ziçini Paşaya:

— Sen bu işi kıvıramıyorsun, haydi bakalım, büyük safa geldin! demedi.

Ve hiç kimse Ziçini Paşanın raporlarını kâğıt sepetine atan heyetlerin kulaklarından tutup kapıdışarı etmedi.

İstanbul bir asra yakındır, onlarca şehremini gördü. En babayağnisinden en mükemeline kadar. Fakat İstanbul her mevsim yandı. Bir tek şehremini bundan ötürü kovulmadı. Bir tek şehremaneti meclisi kebiri bundan kelli defedilmedi.

Istanbul yangınları, İstanbul tarihinin büyük sayfalarında devirler kaydetti. Bu yangınlar sadece yazın patlıcan kızartmasından, kışın baca kurumundan mı çıktı? Hangi zabıta âmiri suikastçıyı meydana çıkaramadığı için azledildi? Ve hangi hamsalak yangına sebebiyet verdi diye dama tıkıldı?

Elli yılda yüz tarihî yangın oldu ise, doksan dokuz üç çeyreğine Terkos su vermedi.

(Lütfen sahifeyi çeviriniz)

Milliyet'in tefrikası: 16

Stavisky

Hayatı ve ölümü

Gözü patlayan, bacağı kırılan gazeteciler — Meclisin içi ve dışı ne halde ? — Sesler ve bağrışmalar devam ederken sokaklarda da kum torbalarından sperler yapılıyor !

Mebusan Meclisinde bu kadar hararetli bir münakaşa olurken dışarıda halkın hiç bir hareket, bir kımıldanma eseri gösteremiyeceğine ihtimal vermek Fransada rejimi bilmemek demektir.

Filhakika parlamento binasında hatipler kürsüde biribirini takip ederlerken Sen nehri rıhtımlarile Saint German bulvarının bir kısmı polis kuvvetile kapatılmıştı. (Action française)e yahut genç vatandaşlar teşkilâtına tâbi bir takım gençler kahrolsun hırsızlar ! Istifa ediniz! Seslerile meclis binasının önünden geçtiler.

Biraz sonra polis kuvvetli, seyyar zabıta kıt'aları, süvari polisleri nümayişçileri dağıtmağa teşebbüs etti, ciddî çarpışmalar oldu, bu arada bir gazetecinin sağ gözü patladı ve bir bacağı kırıldı, iki gazeteci yaralandı.

O aralık meclisten çıkmak üzere bulunan bir kaç meb'us zabıta kuvvetleri tarafından bir yanlışlığa maruz kaldı.

Hülâsa klâsik bir nümayiş oldu. Uzaktan bazı sesler geliyordu: Bunlar havaya sıkılan tabancalar, yahut süvari polislerin atlarının bacakları arasına atılan kestane fişeklerinin sesi idi.

Bu hâdisenin canlı bir tablosunu bir ğazete şöyle yapmıştı:

"Meclis binası etrafında büyük günlere mahsus bir muhafaza kordonu var. Köprülerin ve sokakların başını polis arabaları işgal etmiş, çimentodan mamul blokhavzın cephesi mebusan riyaset kısmına müteveccih, ziyadar ve telefon âletlerile mücehhez, seyyar polis kıt'aları siyah kümeler halinde öteye beriye serpiştirilmiş, itfaiyenin bakır kasketleri madeni bir parıltı içinde...

Halk yığınları Concorde meydanından (Rue Royale)e püskürtülüyor, bu yığınların içinden: "Hırsızlar, Stavisky'nin katilleri!,, sesleri yükseliyor.

Stavisky'nin katilleri? Bu ne demek? Bu o demek ki Kralist taraftarı olan M. Daudet'nin dostları şimdi merhum Stavisky'nin hatırasını müdafaa ediyorlar.

Tuileries sarayının terasaları üzerinde nümayiş günlerine mahsus alelâde bir izdiham var. Halk bu temaşayı görmek istiyor, fakat itilip kakılmadan, rahatsızlık hissetmeden...,,

* * *

Sen nehrinin bu tarafında kayda şayan bir şey yok, şimdi nehrin sol tarafına geçelim.

Saat 6,30..... Yazıhanelerin, atölyelerin tatil zamanı. Nümayişçilerin bundan istifade etmek, yazıhane ve atölyelerden çıkanların tabiî iltihakile nümayişi büyültmek icin bu teşebbüse girişiyorlar, fakat bu teşebbüs beyhude oluyor, halk yürümüyor.

Bunula beraber Harbiye nezaretleri önünde bazı kargaşalıklar oluyor, fazla yaygaracılık edenlerden bazıları bilâ merhamet tepeleniyor. Nezaret binalarının demir parmaklıklarından bir kaçının yerlerinden sökülmesine zabıta mani olmıyor, çünkü bu parmaklıkların caddeye fırlatılan parçaları müruru ve uburu, yani nümayişçilerin serbest dolaşmalarını güçleştirmektedir. Nümayişçiler yoldaki ağaçları da sökerek yaya kaldırımlarına atıyorlar, havagazi lâmbalarını ve işaret levhalarını kırıyorlar...

Uzun müddet (Bae) ve (saint germain) sokakları arasında bir tek polise bile tesadüf edilmiyor. Sokak satıcıları kum torbalarından siperler yapmağa teşebbüs ediyorlar, bu havali onların hükmü altına geçmiştir.

Sesler, bağrışmalar gittikçe artıyor.

* * *

Bir aralık zabıtai belediye müdürü oradan yaya olarak geçiyor. Nümayişçilerden bir haylısı, etrafını sarmışlar, "Katıl! Katıl!,, diye bağrışıyorlar. Zabıtai belediye müdürü buna karşı sadece gülümsemekle iktifa ediyor, ihtimal kendi kendine:

" Adam sende, ufak bir nümayiş, ehemmiyetsiz bir şey!,, diyor.

* * *

Saint - Germain bulvarının köşesinde, M. audet'nin ikamet ettiği evin bir kaç adım ötesinde ufak bir otomobil görünüyor. Otomobilin içinde bir papas var.

Bir aralık sokaktan atılan taşlar otomobilin camını kırıyor, şoför elinin tersile yüzünün kanlarını siliyor ve otomobil yoluna devam ediyor.

* * *

Nümayişçilerin erkânı harbiyesi, Bellechasse sokağından bir tütüncü dükkânını karargâh ittihaz etmişler... Bunların ileri gelenlerine zabıtaca pek fena muamele edilmiyor. Fakat daha uzakta kargaşlık ciddî bir manzara almıştır. Polis kafileleri koşa koşa bulvarı geçiyor, buraya çıkan bütün sokakları kapatıyor....

Beklenilen geldi mi? Fakat her halde emirler biribirini nakseder mahiyette olacak ki polislerden bazıları Mebusan Meclisine gitmek istiyenleri menettikleri halde diğer bazı polisler bunların arkalarından yetişerek Saint Germain tarafına gitmenin yasak olduğunu söyliyorlar.

Bir yumruk yağmuru..

Bir aralık bir gazete muhbiri soruyor:

(Bitmedi)

Kim hatırlıyabilir ki Terkos bu cinayetleri yüzünden beş kuruş para ve on dakika dam cezasına çarpıldı?

Her yangın usanç veren bir haile revüsü oldu: Rapor, komisyon, ah ah, vah vah, medrese odaları, Hilâliahmerin yorganı ekmeği çayı. . .

Fakat bütün bu İstanbul yangınlarının karşısında ve ortasında insanın göğsünü kabartacak, gözlerini yaşartacak bir manzara. . daima ve her seferinde daha tekâmül etmiş bir manzara vardır: İtfaiyeciler!

İstanbul itfaiyecileri Çanakkale ve Dumlu siperlerinde dövüşenler kadar aziz ve kahramandırlar.

Bunu bir dakika düşünmek ve tastik etmek keyfimizi mi kaçırıyor?

Bütün susuzluk, vasıtasızlık ve yoksullak içinde İstanbul itfaiyecisi Mehmedi hep ateşin ortasında görmemiş miyiz? görmedik mi? görmüyor muyuz?

Yangın esnasında su vermiyen Terkosa monşer ekselâns diyenelrin, ateş ortasında can kurtarmıya çalışan itfaiyeci Mehmede: Eşşoğlu! diye haykırdıklarını kaç defa işitmişiz ve susmuşuzdur

İtfaiyeye yeni boru verdik kullanmadı mı? Merdvien verdik tırmanmadı mı? Atıl dedik atılmadı mı? Onu çağırdık ta dakikası dakikasına yetişmedi mi?

Buna karşılık bizden hayat sigortası mı istedi? Can kurtarmak için canını sakat'ayınca Cerrahpaşada iki yatak birden mi istedi? Çıkan gözü, kesilen bacağı için kasa dolusu tazminat mı verdik? Yangından korunma vergisi diye çıkarıp yılda on para mı feda ettik?

Fakat mesele yoktur.

Bütün mesele, bütün eğlence, bütün alay, bütün tenkit, bütün hücum şunadır: İstanbul itfaiyesi bir bando mızıka kurmuş.. Vay! sen misin kuran!

Evet, odur kuran!

Kendi kurulduğu günden beri ateşten ateşe, dumandan dumana, ölümden ölüme kendini savuran bu kahramanlara iki, davullu borulu şarkıyı da mı çok görüyoruz?

Keseleri ateşe atan Jozefin Bakerin cazbandını alkışlıyanların; keseleri canları ateşten kutarmak için kendilerini feda edenlere iki çatlak boruyu çok görmemeleri gerektir.

Bez perdeli tahta sahnenin realizmasını şöyle azıcık yana bırakalım da biraz da cetin yangınlı hayat sahnesinin realisti olalım.

Aka GÜNDÜZ

İngiliz - Türk Ticareti

Avam kamarasında ticaret nazırına bir sual

LONDRA, 14 .A.A. — Dün avam kamarasında 1930 tarihli İngiltere-Türk ticaret mukavelesine riayet ve İngiltere emtiası için en ziyade mazharı müsaade millet muamelesinin temini hususundaki gayretlere dair sorulan bir suale cevaben Ticaret nazırı M. Runcinan demiştir ki:

" Bütün mesele faaliyetli bir tetkikat mevzuu teşkil etmektedir. Fakat, bunda evvelki cevaplarıma hiçbir şey ilâve edemem."

M. Doumergue Parlamentoda

(Başı 1 inci sahifede)

larında "S.F.I.O." sosyalist grupu hükûmet aleyhine rey vermeye, meclisin feshini istemeye, tahkikat komisyonuna ait metalibatını istemekte devama ve bütçenin kabulünü tacil için hükûmetin yapacağı her türlü teşebbüslere muhalefet etmeye karar vermiştir.

M. Leon Blum'a mecliste, fırka namına beyanatta bulunarak mümkün olduğu kadar süra'tle fırkanın meclisin feshine taraftar olduğunu söylemesine salâhiyet verilmiştir.

Cümhuriyetçi merkezler Doumergue hükûmeti lehine rey vermeye müttefikan karar vermiştir.

HARİCÎ HABERLER

İrakta Kabine buhranı

Kral henüz kabinenin istifasını kabul etmedi

BAĞDAT, 14. A.A. — Reuterin verdiği bir habere göre geçenlerde istifa eden Irak kabinesinin bu istifasını kral henüz kabul etmemiştir. Bu istifanın kabulü takdirinde, yeni kabineyi teşkile Irakın şimdiki Londra sefirinin memur edilmesi muhtemel görülmektedir.

İngilterenin Hava kuvvetleri

Fransa ile bir tevazün elde edilmek isteniyor

BERLIN, 15 .A.A. — "İngilterenin, silâhları bırakmağa dahil olan muhtıradan maksadı" başlıklı bir makalede, "Vossişe Zeitung" gazetesi, başlıca İngilterenin hava silahlarını bırakma meselesinin ancak iki sene sonra halledilmesine dahil olan teklifinden bahis etmektedir . Bu gazete diyor ki : "İngiliz siyasetinin bu safhasını anlayabilmek için İngilterenin, hava siyasetindeki esas fikirlerini tetkik etmek lâzımdır. M. Mac Donald'ın ilk önceki plânı, İngilterenin havada dahi emniyetini temin için Fransa ile hava kuvvetlerinin tevazününü derpiş etmektedir. Bilumum hava kuvvetlerinin yüzde ellişer eksiltilmesi hakkındaki Fransız muhtırasında serdolunan teklif, İngiliz âmâlini elbette tatmin etmemiştir.

İngiltere, şimdi iki sene kazanmak istiyorsa, bu, muhakkak ki bu esnda, tevazünü temin edebilmek içindir.

Demek oluyor ki, İngiltere hava kuvvetlerini arttırmak arzusundadır.

" Vossişe Zeitung" bundan sonra,her iki devletin hava teslihatına dair reklamlar zikretmektedri. Bunlara nazaran, İngilterenin mevcut iki bin dört yüz kırkbni tayyareye maliktir.

sekiz tayyaresine mukabil Fransa üç

M. Eden'in seyahati

LONDRA, 15 .A.A. — Hariciye nezareti, M. Eden'in 16-2 de Parise hareket edip Berlin ve Romayi ziyaret edeceğini teyit etmektedir. M. Eden'in aym sonuna doğru Londraya dönebileceği tahmin ediliyor.

Bu ziyaretten haberdar edilen Fransız, Alman ve İtalyan hükûmetleri M. Eden'i kabule hazır olduklarını bildirmişlerdir.

Çek kabinesinde bir istifa

PRAG, 15. A.A. — Kabine içtimaında, çek kuronunun kıymetten düşürülmesine itiraz eden ticaret nazırı istifa etmiştir.

M. Malypeti, kabinede değişiklik yaptığı fukaralara istinat etmektedir. Yalnız eski kabiney iştirak eden millidemokrat fırkası muhalefete geçmiştir.

Amerikada işçilere yol veriliyor

VAŞINGTON, 15. A.A. — Nafia işleri ile meşgul olan işçi ordusunun dağıtılmasına yarın derhal 200.000 işçiye yol verilmek suretiyle başlanacaktır.

Bu işleri idare eden M. Hopkins hükûmet arazisi üzerinde yapılan işler müstesna bütün işlerin durdurulmasını emretmiştir.

Sivil kamplar mevcudu yüzde elliden yüzde doksana kadar indirilecektir.

İşçilere haftada yüzde on nisbetinde sıra ile yol verilecektir.

Amerikada hava postaları rezaleti

VAŞINGTON, 15. A.A. — Ayan meclisi, Hoover kabinesi ticaret nazırı muavini M. Mac Craeken'i on gün hapse mahkûm etmiştir.

M. Mac Craeken, ayanda, bazı hava posta nakliyatı mukavelelerinin kaybolması hakkında şehadette bulunmaktan imtina etmişti ve "North-Vest Airvays' şirketi müdürü M. Britten bu mukavelelere ait bazı mektupları imha etmekle itham etmişti.

Goeringin bir kitabı

BERLIN, 15. A.A. — Volff Ajansından :

Prusya Başvekili M. Goeringin bir milletin kurtuluşu ismindeki beklenilen kitabı çıkmıştır. Bu kitabın son faslında muharrir Almanyanın hukuk müsavatı ve hüriyeti meselesini mevzuu bahsetmektedir.

M. Goering, diğer milletlerin Almanyada Avrupa sulhünün başlıca kefili M. Hitler olduğunu anlamalarını temenni etmektedir. Hitler Almanyada komünistliğe karşı yaptığı müthiş mücadele ile diğer devletleri müdafaa eden bir set çekmiştir. Bir gün gelecektir ki, bu memleketler bunu anlıyacaklar ve Fransızlar, İngilizler ve diğer devletler bu devirde Almanyada Hitlerin bulunmuş olmasından dolayı şükredeceklerdir. Müthiş tehlike baltalı salibin zaferi ile atlatıldı, Almanya, Avrupanın kalbi idi ve yine öyledir. Avrupa sağlam kalacak ve sulh içinde yaşayacaktır. Ancak, bu kalbin sağlam olması lâzımdır.

Yedi milyon ingiliz liralık altın

SOUTHAMPTON, 15 (A.A.) — Yedi milyon İngiliz lirası kıymetinde altın çubuklar (Majestik) vapuruna, Amerikaya gönderilmek üzere yükletilmiştir. Bu vapura Cherbourg'tan iki milyonluk daha altın yüklenecektir.

M. Litvinof'un Sofrasında

M. Beck ve M. Litvinof nutuklar söylediler

MOSKOVA. 14 .A.A. — Tass Ajansı bildiriyor : M. Litvinof, dün akşam Lehistan hariciye nazırı M. Beck'e şerefine bir ziyafet vermiştir. Ziyafette Lehistanın Moskova sefiri, sefaret memurları, hükûmet azası ve hariciye komiserliği erkânı hazır bulunmuştur.

Ziyafet esnasında M. Litvinof ile M. Beck arasında nutuklar teati edilmiştir.

M. Litvinof, Sovyet Rusya ve Lehistan arasındaki münasebetler lehinde, hasıl olan gerginlik ve bu münasebatın mesut bir şekilde inkişafının en kuvvetli ifadelerinin ademi tecavüz ve mütecavizin tarifi mukavelelerinde bulunduklarını söylemiştir.

M. Litvinof, iki memleket arasında hasî mukarenet üzerinde tevakkuf etmiş, M. Beck'in şahsî meziyetlerine işaret ev lemiş ve demiştir ki : " Sovyet Rusya siyasetine devam ederek Lehistanla olan hakikî dostluk ve iyi komşuluk münasebetlerine hususî bir dikkat atfetmektedir. Cünkü bilhassa şarkî Avrupa'da sulhün idamesi büyük bir nisbet dahilinde bu münasebata bağlıdır.

M. Beck verdiği cevapta, gördüğü dostaç kabulden dolayi teşekkür etmiş ve demiştir ki : "Lehistan hükûmeti Sovyet Rusya ile olan münasebatının müsait bir şekilde inkisafına büvük bir ehemmiyet vermektedir. Aktedilen muahedelerin iki memleketin dostça ve muslhane beraber yaşayacakları ümidini veren bir devre açmaktadır. Bu ise iki devletin umumî sulhün tarsinine yardım etmek hususundaki arzularına tekbul eder."

M. Beck , iki meleket arasındaki harsî ünasebatın inkisafına işaret ederek deişmtir ki : " İki hükûmet sulh lehinde müsnet bir tarzda müessir olması hususunda sağlam tesriki mesai esasları bulmaktadırlar. Ve ileride de bulacaklardır.

Ziyafetten sonra bir resmi kabul yapılmış ve bunda Sovvet matbuat mümessilleri de hazır bulunmuştur.

M. Baldvinin rejim hakkında bir nutku

LONDRA, 15 (A.A.) — Lancashirde Prestonda beyanatta bulunan M. Baldwin , ezcümle şunları söylemiştir:

"Ecdadmızın yolunda mücadele edip ıstırap çektikleri demokrasi hürriyetlerimizi kaybedersek mümeyyiz benliğimizi ve ruhumuzu kaybederiz. Bir çok memleketlerde bu hürriyetler kaybboldular. Ve meselâ Avusturya gibi diğer memleketlerde de kaybolacağa benziyor.

Hür İngiltere, hürriyeti imha etmiş memleketlerin şöhretini bir dereceye kadar karartmıştır.

İngilterenin hariçte son inkişafları, demokrasi aleyhine şüphe emareleri uyandırmıştır. Fakat, ne Sir Mosleyde, ne de Sir Stafford Crippi'de İngilterede inkılâbı idare edecek kabiliyeti şahsiyetler görmüyorum.,,

Almanyada tam birliğe bir adım daha

BERLIN, 15 (A.A.) — Volf ajansından:

Hükûmet imparatorluk ve Alman hükûmetinin "Reich,, nezdindeki mümessilliklerini kaldıran bir kanun neşretmiştir.

Imparatorluk meclisi Alman devletleri mümessillerinden teşekkül ediyordu.

Meclisin teşriî ve idarî vazifeleri vardı.

Imparatorluk meclisinin tasvibi bir kanunun yapılması ve kabulü için lâzımdı.

Almanyanın vahdetini teşkil eden son siyasi tekâmül bu meclisin vücudunu lüzumsuz kılıyordu. Binaenaleyh , kaldırılması son hâdiselerin tabii bir neticesidir.

Hindistanda yeni zelzeleler

BOMBAY, 15 (A.A.) — Dün çok şiddetli bir zelzele olmuştur. Zelzelenin merkezi şark Hindistanında kaydedilmiştir.

Bir Bulgar tayyaresi düştü

SOFYA, 15 .A.A. — Dün Kazanlığın 10 Km. garbinde bir mektep tayyaresi düşmüştür. Makinist ölmüştür. Pilot bir paraşot ile atlamaya muvaffak olmuşsa da şimidiye kadar bulunamamıştır.

Lindberg'e posta nazırı cevap verdi

NEVYORK, 15 (A.A.) — Posta nazırı M. Farleys, Lindberge cevap vererek demiştir ki:

"Eğer Lindberg hava posta mukavelelerinin feshine ait bütün vak'aları bilmiş olsaydı, hiç bir haksızlığın yapılmamış olduğunu görürdü.

Amerikada tayyare yarışları

YENI ORLEAN, 15 (A.A.) — Amerika hükûmetleri arasında tayyare yarışlarının açılmasma Fransız tayyarecisi Michel Destroyat yapmış olduğu cambazlık uçuşları ile büyük bir muvaffakıyet kazanmıştır. Tek kişilik ve 200 kilodan az ağırlıkta bir tayyare ile tayyareci Amerikalı Vittmann düz hat üzerinde 100 kilometreyi saatte 221 kilometre 307 yapmak suretile uçarak yeni bir dünya rekoru yapmıştır.

Ziyadar bir tayyare idare eden yüzbaşı Nelson'un tayyaresi düşüp yanmış ve kendisi de kavrulmuştur.

SON DAKİKA

İktısat meclisinde son içtima bugün

ANKARA, 15. (Telsizle — İktısat Meclisi yarın heyeti umumiye halinde toplaanrak, encümenlerin kararlarını son defa gözden geçirecek ve bu devre faaliyetine nihayet verecektir.

Yüksek sıhhat şurası toplanıyor

ANKARA, 15 (Telsizle) — Yüksek sıhhat şurası cumartesi günü toplanacaktır.

Ankara - Istanbul treni

ANKARA, 15. (Telsizle — İstanbul treni bugün zamanında hareket etmiştir.

Agaç koruma Cemiyeti

EDIRNE, 15. (Telefonla) — Yarın Halkevinde iki kongre yapılacaktır. Bunların biri ağaç koruma cemiyeti şubesinin, diğeri de Hilâliahmer cemiyetinin yıllık kongresidir.

Tasfiyei düyun komisyonu

ANKARA, 15 (Telsizle) — Maliye tasfiyei düyun komisyonu reisliğine muntazam borçlar müdürü Emin Bey tayin edilmiştir.

Kadıköy su şirketi müdürü

ANKARA, 15 (Telsizle) — Şehrimizde bulunan Kadıköy su şirketi müdürü Maliye Vekili Fuat Beyi ziyaret etmiştir.

Edirne vilâyet meclisi

EDİRNE, 15 (Telefonla) — Vilâyet Meclisi umumîsi bugün saat onbeşte vali Özdemir Salim Beyin riyasetinde toplanmıştır. Vali Bey açılış nutkunda; ahvalihâzıra gözönüne getirilerek bütçenin 400.008 lira üzerinden tertip ve tesbit edildiğini söylemiş ve bundan sonra reis vekili ile encümenler intihabı yapılmıştır. Bundan sonra 1932 yılına ait izahnameye geçilerek ikinci celseye bırakılması ve şimdilik pazartesi ve perşembe günlerinde toplanmak üzere içtimaa nihayet verilmesi, evrakın encümenlere havalesi kararlaştırılmıştır.

Viyanada müsademeler tekrar başladı, bir çok meb'us tevkif edildi

VIYANA, 15 (A.A.) — Volff Ajansı bildiriyor: Tuna nehrinin sol sahilinde kâin Filosisdorf mahallesi, hükûmet kuvvetleri tarafından işgal olunmuştur. Asiler şiddetli bir mukavemet göstermişlerdir.

Meidleing mahallesinde müsademeler tekrar başlamıştır. Aralarında belediye reisi, birçok mebus ve tanınmış zevat bulunan 50 sosyalist tevkif edilmiştir.

Avusturyadan gelen bütün haberler, milliyetperver sosyalistlerin hâdiselere katiyen karışmadıklarını göstermektedir.

Seyhan nehri çok yükseldı

ADANA, 15 (A.A.) — Bugün gece onda başlıyan yağmur, gece ve bugün de devam etmiştir. Bardaktan boşanırcasına yağan yağmurlardan şehrin birçok yerlerinde dereler ve seller hasıl olmuştur. Seyrüsefer bir müddet inkıtaa uğramıştır. Yağmur vilâyetimizin her tarafına şiddetle yağmaktadır. Dağlık mıntakaya yağan yağmurların ve eriyen karlardan Seyhan pek fazla yükselmiştir. Yağan yağmurların mikdarı elli milimetreyi bulmuştur. Bütün çiftçiler vaziyetten memnundur.

Fransız muharriri görecek enteresan şey bulamadı

Fransız muharrir ve gazetecilerinden M. Francis Carco'nun şehrimize geldiğini yazmıştık. M. Francis Carco bazı şehirlerin gece hayatı, eğlence yerleri, şehirde halk arasında yerleşmiş olan âdet ve ahlâk hakkında tetkikat yapmaktadır. Muharrir dün bu hususta şu beyanatta bulunmuştur:

— Bir Paris gazetesi için büyük bir tetkik seyahati yapıyorum. Bu tetkikatıma "Aşk piyasası" adını vere bilirim. Maksadım şudur: Ziyaret ettiğim şehirlerin kenar mahallelerinin içyüzünü görüp anlamak, âdetleri ve ahlâkını, gece eğlence yerlerini, barları velhasıl şehrin gece hayatını ve oralarda düşüp kalkan insanları tetkik etmek istiyorum.

Birkaç Avrupa şehrinden maada Yunanistana ve Izmire gittim. Atinada gece hayatı pek canlıdır ve alâka celbetmektedir. Bilhassa benim aradığım mevzular üzerinde pek enteresan bir yerdir. Fakat Izmir ve Istanbulda gece ve eğlence hayatı yok gibidir ve hiç bir alâka uyandıracak halde değildir. Umumî evler, hemen de kapalıdır. Buna mukabil Istanbul intizamı ve inzibatı itibarile üzerimde iyi bir tesir bıraktı. Istanbul bugün tamamen bir garp şehri olmuştur. Yer yer görülen cami ve minareler bu şehrin vaktile bir şark şehri olduğunu anlatmaktadır. Şehir halkına gelince, onun müstesna yürüyüş ve ağırbaşlı hareketi bir ecnebi üzerinde iyi bir tesir bırakıyor.

Burada görülecek mühim bir şey olmadığı için yarın hareket ediyoruz. Buradan Berut ve Suriyeye diğer bazı şark şehirlerine gideceğiz. Gelecek ay zarfında seyahatimin hitame erecceğini ümit ediyorum. Gelecek eylûl ayında başka mevzular etrafında tetkikatta bulunmak üzere buraya geleceğimi ümit ederim."

Balıkesirde zelzele

BALIKESIR, 14 (A.A.) — Saat on raddelerinde ikinci defa olarak hafi bir zelzele hissedilmiştir.

Fransız başvekili elçimizi kabul etti

PARIS, 15 (A.A.) Havas Ajansından: M. Doumergue, dün Türkiyenin Paris sefiri Suat Beyi kabul etmiştir.

Yunan iktisat nazırı Pariste

PARIS, 15 .A.A. — Ticaret nazırı dün öğleden sonra Yunan iktısat nazırı M. Pesmazoğlunu kabul etmiş ve kendisiyle yarım saatten fazla görüşmüştür.

PARIS, 15.A.A.— Reisicümhur dün öğleden sonra yüksek harpşurası ikinci reisi jeneral Veygandı kabul etmiştir.

Balkan haberleri

Bulgaristanda ruhanî mektepler

SOFYA, 15 (Milliyet) — Maarif nezareti, ruhani mektepler mezunlarını orta tahsil görmüş saymaktadır. Bu mekteplerin ilk sınıflarına bu sene talebe kabul edilmemiştir. Mevcut talebe tahsillerini ikmal ettikten sonra bu mektepler kapatılacaktır.

Sahte rey varakaları

ATINA, 15 (Milliyet) — Adliye müfettişleri, Atina belediye intihabatında sekiz sahte rey varakası kullanıldığını meydana çıkarmışlardır.

Keza Harokopo dairei belediyesinde otuz sahte rey varakası kullanılmıştır.

Yunanistan için en iyi rejim

ATINA, 15 (Milliyet) — İmerisior Krikis gazetesi Mösyö Venizelosla yaptığı bir mülâkatı neşretmektedir.

Sabık Başvekil beyanatında Yunanistan için en iyi idare tarzının parlâmantarizm olabileceğini ve memleketin ancak parlâmanter bir usulün tatbiki ile mes'ut olacağını söylemiştir.

Golosta kanlı bir nümayiş

ATINA, 15 (Milliyet) — Glosta yapılan belediye intihabatında muhalefet mensuplarından M. İpiridis kazanmıştı.

Hükûmet gazetelerinin bu intihabın feshedileceğini yazmaları üzerine, kazanan belediye reisinin taraftarları kalabalık bir halde miting yapmışlar ve protestoda bulunmuşlardır.

Mahalli hükûmet bir süvari müfrezesi göndererek, nümayişçileri cebren dağıtmak istemiştir. Bu arada müsademe vukua gelmiş, üç kişi ölmüş, bir çok kimseler yaralanmıştır. Halkın heyecanı devam ettiği için yeni hâdiselere meydan vermemek üzere Golosa asker gönderilmiştir.

Sığır cinsinin ıs'âhı

SOFYA, 15 (Milliyet) — Zora gazetesinden:

Türkiye Ziraat vekâleti, Türkiyede sığır cinsinin ıslahı için Bulgaristandan Iskır cinsine mensup hayvan satın almak arzusunu göstermiştir.

Yakında Bulgaristana bir komisyon gelecektir.

Samuel İnsull Yunanistanda kalacak

ATINA, 15 (A.A.) — Amerikalı banker Samcel İnsull, vahim olan sıhhî ahvaline binaen, nihayet Yunanistanda kalmak müsaadesini alabilmiştir.

ŞEHİR HABERLERİ

FELEK

Kıymetli mektup

Efendim! Bundan altı sene evvel bir gün Amsterdam şehrinin bir saat kadar uzağında Şimal denizi kenarında Zantfort isminde bir banyo kasabasında oturuyorduk. Bu kasabadaki bulunuşum bir ticaret veya tedavi maksadile değildi. 1928 de Amsterdamda yapılan dokuzuncu olimpiyada bizim sporcuları getirmiştim. Kasabanın güzel ve bizim eski kanımlarımıza — amma dikkat edin eski hanımlarımıza diyorum — bile parmak ısırtacak kadar temiz bir otelinde idim. Bir gün kasabanın ufacık postahanesinden bir ihbarname geldi. Gittim baktım. Bana Amsterdamda bir banka vasıtasile İstanbuldan yüz liralık Fransız frangı göndermişler. Banka beni şehre kadar çağırmağa acımış, parayı postaya vermiş, postahane de bana verdi. Ne rahat değil mi?..

Şimdi bir de bunu dinleyin!

Bundan iki gün evvel karşı tarafta bir yere mektup içinde bir para göndermek istedim. Ve mektupla parayı büyük postahane gişelerine gönderdim. Götüren adam geri geldi. Şehir içinde böyle mektupla para gönderilmediğini söyledi. Kanaat etmedim telefonla postahanede rast gele bir yerden sordum. Belki de gişe memurluğundan. Orası da ayni cevabı verdi ve havalename olarak göndermemi tavsiye etti. Aradan beş dakika geçmeden beni telefonla postahaneden aradılar ve şehir içinde mektupla para nakledildiğini fakat bunu her posta kişesinde değil, bazı muayyen postahanelerde aldıklarını söylediler. Bu meyanda Beyoğlu gişesinin de böyle (kıymetli mektup) kabul ettiğini ilâve ettiler. O akşam saat altı buçukta o postahaneye gittim. "Paket gişesi kapandı„ dediler. Ertesi gün yani dün saat ikiyi yirmi geçe tekrar gittim. "Paket kişesi kapalıdır; saat iki buçukta açılır„ dediler. Bekledim.

Açıldı. Açık mektubumun içindeki parayi gösterip kapadım. Mühürümü istediler... Resmî devairde bile halkın mühür kullanması kabul edilmediğini ve alış verişte mutlaka imza arandığını söyledik amma, kâr etmedi. Mühür de müdür! dediler. Benim mühürüm yok! Sakallı bir eski muharip resmi hâkkedilmiş yüzüğümü verdim. Mektubun beş köşesini mumlayıp yüzüğü bastılar. Bana da bir makbuz verdiler. Sakallı herifin resmini o makbuza da bastılar. Nihayet işim bitti. Eh, artık parayı gönderdim diye müsterih olarak çıkacaktım. Bir kere sorayım dedim:

— Bu para bu akşam olmasa bile yarın sabah yerine gider değil mi?

— Hayır, ancak cumartesi günü öğleden sonra.. Cevabını alınca ağzım açık kaldı. Sordum:

— Sebep?.

— Çünkü paket postası sabahları bir kere gider. Bugünkü gitti. Yarın cumadır çalışmayız. Cumartesi günü sabahleyin göndririz.. O gün öğleden sonra yerini bulur..

Perşembe günü saat iki buçukta Beyoğlundan verilen bir kıymetli mektup ancak kırk sekiz saat sonra meselâ Kadıköyündeki yerine gidebilecek. O da giderse..

Kırk sekiz saatte İstanbuldan Berline gidiliyor. On dört saatte İstanbuldan Ankaraya, yirmi iki saatte İstanbuldan Pireye, on dört saatte İstanbuldan Köstenceye, yirmi dört saatte Sofyaya gidiliyor. Fakat bazen bir kıymetli mektup Beyoğlundan Kadıköyüne gitmek için kırk sekiz saat istiyor.

Diyeceksiniz ki:

— Günde bir defa paket servisi olursa, mektup ta perşembe günü verilirse böyle olur..

Doğru bir lâf lâkin bir de beni dinleyin!

1 — Madem ki; paket servisi günde bir defadır, neden bunu akşama doğru yapmıyorlar da o gün verilen paket ve kıymetli mektupların o gün postahaneden çıkarılmasına imkân vermiyorlar. Şu halde paket servisinin gittiği saat on ise her gün verilen paketler bir gece postahanede yatıyor ve ertesi sabah sevkediliyor. Bu, postahane için kendi aleyhine kaybedilmiş bir zamandır.

2 — İstanbul gibi alış verişi çok ve deniz aşırı semtleri olan bir şehir için günde bir tek paket servisi azdır.

3 — Haydi bunu da kabul edelim. Lâkin madem ki; cuma günleri bu servis yoktur, perşembe günü bir sabah, bir de akşam servisi yapmak doğru değil midir? Perşembe günü sabahı paket postası gittikten sonra verilen paketleri tâaa cumartesi sabahına kadar kırk sekiz saat postahanede saklamak tehlikeli ve lüzumsuz değil midir?.

4 — Kıymetli mektup ve paketleri halk devlete emanet eder. Bunun zayi olmaması ve emniyetle nakline ait tedbirlerin ittihazı artık posta idaresine aittir. Neden beni mektubu mumlayıp mühürlemeye mecbur ediyorlar. Madem ki; mektubun içindeki kıymeti postahanede kouyuyor ve buna dair bir de makbuz alıyorum. O halde bir daha kırmzı balmumu ile mühürlememe ne lüzum var ve bu mühürün kıymeti nedir? Mektubun içindeki şey zayi olursa mühür bozulsa da bozulmasa da postahane bunu tazmin etmiyor mu?. Şu halde?..

Ben bu kıymetli mektup ve paket sevkiyatında biraz ağırlık ve zorluk görmekteyim. Bilmem yeni posta umum müdürü Bey işe henüz başlarken bu yazılarımı nabemevsim mi addederler?

Keçi ve Madam

Filip Efendi ile görüşüyorduk. Filip Efendi elli yaşındadır. Bir de kendi yaşına yakın karısı vardır. Çocukları da olmamıştır.

Filip Efendi keçi meraklısıdır. Sordum:

— Nasıl, Filip Efendi, sizin keçi yavruladı mı?.

— Hayır Bey! Dedi. Bu sefer de doğurmazsa keseceğim!.

— Canım nasıl olur? Dişi keçi yenir mi?..

— Mükemmel yenir!

— Yazık değil mi?.

— Ne yazık! Doğurmayan dişi neye yarar?.

— E sizin madam da doğurmuyor...

— (Gülerek) onu kesemem.

— Neden? O da doğurmuyor ya?

— Doğurmuyor amma, onun eti yenmez!.

FELEK

Ekonomi

Bir İspanyol Heyeti geliyor

Yumurtadan başka tavuk ithali de tetkik edilecek

İspanyadan memleketimize iktısadî tetkiklerde bulunmak üzere bir ticaret heyetinin bugün veya yarın şehrimize gelmesi beklenmektedir. Marki Dolara'nın riyaseti altında olan bu heyette yumurtacılar murahhası Don Vivencio Barrios da bulunmaktadır. Heyette ayrıca Anicola Madimdo teşkilâtından bir aza da vardır. Bu zat Türkiyeden İspânyaya tavuk ithalâtını tetkik edecektir. İspanya heyetinin Türkiyeyi ziyaretten maksadı iki memlekete ait ithalât ve ihracat işlerinde ortadaki mutavassıtları kaldırarak doğrudan doğruya teması temindir.

Altı ay yerine üç ay

Fındık ihracını mürakabe nizamnamesinin ihraç edilecek fındıkların menşe şahadetnamesini verecek Ticaret odası tarafından altı ay beklenebileceğine ait bir madde vardı. İktısat vekâleti bu kadar müddeti çok gördüğünden üç aya indirmiştir.

Yeni iktısat ofisi

Aldığımız malûmata nazaran 1 marttan itibaren teşkil edilmesi mukarrer olan yeni iktısat ofisine ait tayinler bugünlerde yapılacaktır. Bu münasebetle İktısat vekâleti teşkilâtında da bazı değişiklikler olacağı söylenmektedir. Bu meyanda Ticaret umum müdürü Naki Beyin Avrupanın mühim bir merkezine Ticaret mümessilliğine, ihracat ofisi müdürü Cemal Beyin Ticaret umum müdürlüğüne, şimdiki ofis müdürlerinden birkaç zatın da vekâlette mühim vazifelere tayin edilecekleri söylenmektedir.

Berut limanı

Berut limanının son senelerde mevkiini tamamen denecek kadar kaybetmiş olması Suriyenin iktısadî vaziyeti üzerinde çok mühim bir sarsıntı husule getirmitşir. Berutun mevkiinin kaybolmasına sebep eski geniş Hinterlandın elden gitmesi olmakla beraber, bunun yerini tutacak ve limanı canlandıracak yeni tedbirler aranmaktadır.

Yumurtacılar kongresinde

SAMSUN, 14.A.A.— (Gecikmiştir) : Yumurtacılar kongresinin ikinci içtimaında İktısat Vekili Celâl Beyin kongreye muvaffakıyet temenni eden telgrafı ve eski zabıt okunduktan sonra, encümenlerin yumurtaların tasnif şekilleri ve kooperatif teşkiline ait kararları müzakere ve münakaşa edilerek kabul olundu. Bundan sonra ihraç edilecek yumurta sandıklarından alınacak muayyen bir para ile 200 bin liralık bir bankanın teşkili tekarrür etti. Bu meyanda evvelce Ankarada toplanan iktısat müdürleri ve mümessilleri kongresinin raporundan yumurtacılığımız hakkındaki kısım ve bazı azaların verdikleri raporlar okundu.

Kongre azalarına Samsun yumurtacıları tarafından halk fırkasında bir ziyafet verilecektir.

SAMSUN, 14 (A.A.) — Türkiye yumurtacılar kongresi, bugün son içtimaını yapmıştır. Kongre şimdiye kadar verilen kararları bir defa daha tetkik ve kabul ettikten sonra Samsun limanının bir an evvel inşasının hükûmetten temennisi tesbit edilmiş ve Halûk Beyin güzel bir hitabesiyle kongreye nihayet verilmiştir.

Muğladan çıkarılan madenler

ANKARA, 15 (A.A.) — Muğla muhabirimiz iki gün evvel verdiği bir haberde bir sene zarfında Muğla vilâyetinde harice gönderilmiş olan madenlerin ton mikdarının 38 bin küsur olduğunu bildirmekte idi. Bu mikdar bir yanlışlık eseri 3 bin ton olarak çıkmıştır, tashih ederiz.

Liman şirketi müdürü bir kaza geçirdi

Liman şirketi umum müdürü Hamdi Bey mühim bir kaza geçirmiştir. Hamdi Bey Sipahiocağında Manejyerinde atlı mânialar talimleri yaparken atının ayağının sürçmesi neticesi düşmüştür. Hamdi Bey bu sukut neticesi vücudünün muhtelif yerlerinden rahatsızlanmıştır. Kendisi tedavi edilmek üzere Şişli Sağlık yurduna kaldırılmıştır. Hamdi Beye geçmiş olsun. der, âcil şifalar dileriz.

Hamallar intihabatı

Hammallar cemiyeti yeni idare heyeti intihabına dün de devam edilmiştir. İntihap akşam bitmiştir.

Maarifte

Bir mimar

Vekâlet emrine alındı, bunun sebebi nedir?

Maarif vekâelti mimarlarından Nihat Vedat Beye vekâletçe işten elçek tirilmiş, yerine mimar Alâettin Bey tayin edilmiştir. Üniversite arkasında yeni yapılan teşrihhane binasında bazı çatlaklar olduğu yazılmıştı. Bina hakkında tetkikat devam etmektedir. Nihat Beyin vekâlet emrine alınması bu bina işile alâkadardır.

Kız lisesinde çay

İstanbul Kız lisesinde, eski ve yeni mezunları biribirlerine tanıştırmak üzere dün öğleyin bir çay ziyafeti verilmiştir.

Ecnebi dilleri mektebi

Üniversitede Sömestr tatili bitmiştir. Yarın sabahtan itibaren fakültelerde tedrisata başlanacaktır. Yeni tesis edilen ecnebi diller mektebinde de yarın akşam derslere başlanacaktır.

Namık Kemal için

Millî Türk Talebe Birliği idare heyeti dün akşam toplanarak büyük vatanperver Namık Kemal için bir mart ta Üniversite konferans salonunda bir merasim yapmağı kararlaştırmıştır.

Pertevniyal lisesi talebesinin çayı

Pertevniyal lisesi son sınıf talebesi dün gece Halkevinde bir veda çayı tertip etmişlerdir. Çayda eski ve yeni mezunlar, meketp talim heveti bulunmuştur.

Konyalıların çayı

Konya lisesinden yetişenler arasında tertip edilen ve 16-2-934 cuma günü Park otelde verilecek çay havanın bozulması yüzünden geri kalmıştır. Ziyafet günü tekrar ilân edilecektir.

Atinada İstanbullu etüdiyanlar cemiyeti

Türk ve Yunan talebe arasında manevî ve fikrî münasebetleri kuvvetlendirmek maksadile Atinada bir "ISTANBULLU ETÜDİYANLAR CEMİYETİ„ teşkil edilmiştir.

Gerek Yunanistandaki tahsil hayatı hakkında malûmat almak istiyenler gerek Atinada seyahat edecek olan Türk talebe ve Etüdiyanlar bu cemiyete müracaat edebilirler. Cemiyetin adresi şudur:

UNION DES ETUDIANTS DE ISTANBUL Rue Stadium 28, (3 me Etage 52) ATHENES.

Belediyede

Şehir meclisi

Dün iki mesele görüşüldü? Bakırköyünün suyu

İstanbul umumî meclisi dün saat 15 te toplanmıştır. Ruznamede iki madde vardı. Bunlardan biri 1933 bütçesinde 3 bin liralık bir münakale yapılmasına dairdi. Hesap işleri müdürlüğünün bu husustaki tezkeresi bütçe encümenine havale edildi. Ruznamedeki ikinci madde Kızıltoprakta bir caddenin bir mahalleden diğer bir mahalleye raptı hakkında mülkiye encümeni mazbatası idi. Mazbata okunduktan sonra kabul edildi.

Bundan sonra Galip Bahtiyar Bey söz alarak Bakırköy suyu için verdiği takririn ne olduğunu söyledi. Bakırköy su meselesinin pazartesi günkü içtimada görüşülmesi takarrür etti ve içtimaa nihayet verildi.

Kooperatifte danslı çay

Belediye kooperatifinin birinci yıldönümü münasebetile dün akşam belediye lokantasında bir danslı çay verilmiştir.

Çayda belediye erkânı, kooperatif azaları, davetliler hazır bulunmuştur.

Beykoz dispanseri şimdilik açılamıyor

Boğaziçinin Üsküdardan sonra ne Rumeli, ne de Anadolu tarafında hiç bir sıhhat istasyonu yoktur. Vilâyet sıhhat işleri müdürlüğü Üsküdar Zeynep Kâmil hastanesi açıldıktan sonra lâğvedilen buradaki dispanserlerden birisinin Beykoza nakledilmesine karar vermiş ve münasip bir bina aramıya başlamıştı.

Belediye yeni sene bütçesinde tasarruf yapmak istediği için Beykozdaki dispanserin açılmasını da münasip bir zamana tehir etmiştir.

Turing klöbün raporu

Otobüs kazalarının önüne geçmek üzere Turing klüp bazı tavsiyeleri ihtiva eden, belediyeye bir rapor vermişti.

Rapor belediye fen işleri tarafından tetkik olunmaktadır. Raporun bazı kısımlarının tatbikine karar verilmiştir.

Mahkemelerde

Bu kafa ve o kemikler kimin olabilir?

Ağırcezadaki mahkemede belli olacak

Adliye yangını hakkındaki adlî tahkikat ikmal edilmiş, suçlular mahkemeye tevdi edilmişlerdir. Ancak orta da henüz halledilmemiş bir nokta var gibi görünmektedir. Odacı Mehmet Ağanın cesedi ve yanmış kemikleri bulunup bulunmadığı ciheti tamamile aydınlatılamamıştır. Filvaki yangın yerinde müstantik Bedri, müddeiumumî muavini Arif ve tabibi adlî Enver Beylerin huzurile yapılan araştırmada tamamile beyazlanmış iki kemik parçası bulunmuş ise de Enver Bey bunların odacı Mehmet Ağaya ait olamıyacağını söylemiştir. Bulunan kemikler tıbbı adlî umum müdürlüğüne gönderilmiş, orada yapılan tetkikatta bu kemiklerden birinin kulak kemiği, diğerinin de kaburga kemiği olduğu bildirilmiştir. Bunun üzerine bunların Mehmet Ağaya ait olduğuna karar verilmiş ve suçlular mahkemeye tevdi olunmuşlardır. Ancak alâkadarlardan bir zatın iddiasın agöre bunlar odacı Mehmet Ağaya ait kemikler değildir. Odacı Mehmet Ağanın cesedinin bütün kemikleri iskelet halinde veya cesedi yanmış bir kadavra halinde zuhur edecektir. Bu kemikler eski, çok eski bir ölüye ait kemiklerdir. Esasen ağır ceza mahkemesinden Tıbbî Adliye verilmiş ve temizlenerek Tıbbı Adlîde muhafaza edilmiş kemik kafa vardır ve bu çıkan kemikelrin o kafaya ait kemikler olması da muhtemeldir. Yukarıya kaydettiğimiz bu iddianın ne dereceye kadar doğru olduğu ağır ceza mahkemesinde cereyan eden muhakeme neticesinde anlaşılacaktır.

Adliyeye yapılan müracaatlar

Adliye yangınından sonra müddeiumumîliğe birçok müracaatlar vâki olmaktadır. Bu müracaatlar kasa yapan fabrikalar ve daktilo acentelerî tarafından yapılmaktadır.

Bu acenta ve fabrikalar kendi firmalarını taşıyan makineleri tamir etmeği teklif etmekte ve hurda haline gelen bu makineleri yarı fiyata yenileyebileceklerini bildirmektedirler. Müddeiumumilik teklifleri tetkik etmektedir. Yanan binanın gayri menkule ait ankazı emlâki milliye dairesine ait olmakla beraber mobilye ve menkulâta ait ankaz adliye binasına ait bulunmaktadır. Gayri menkule ait ankazdan istifade edilebilecek olanlar kalörifer, terkos, havagazı boru muslukları, radyatörler, saç levhalar, mermerler, hurda halinde gelmiş saç ve pirinçler , erimiş kurşun külçeleri vardır. Menkulâta ait ankaz içinde de kasalar, yazı makineleri, madenî levazım, otomobil aksamı ve sairenin satılabilir aksamdan olduğu anlaşılmaktadır. Adliyenin gayri menkul ankazı da tuğla ve kesme taştan ibaret olduğu için satılabilecektir.

Kefaletle serbest bırakıldılar

Kutucularda yangın çıkmasına ve binnetice 7 kutucu ve bir tenekeci dükkânının yanmasına sebep olmaktan suçlu Şükrü, Halil ve Mustafa yedinci istintak dairesine verilmişlerdi. İstintak hâkimi suçulların isticvabını ikmal etmiş, haklarındaki tahkikatın gayrimevkuf olarak devamına karar vermiştir. Her üç suçlu tahliye edilmişlerdir.

Başka güne bırakıldı

Fransada milyonlar dolandıran Staviskynin öldürüldükten sonra resmini neşrettiği için Akşam gazetesi aleyhine açılan davaya dün devam edilecekti. Dünkü muhakemede neşriyat müdürü Enis Tahsin Beyin sabıkası olup olmadığına dair sorulan suale cevap gelmediği anlaşılmış, bunun için muhakeme başka güne bırakılmıştır.

Adliyenin nakli

Adliye dairesinin postahaneye nakli işi yarından itibaren yeniden başlayacaktır. İlk evvel ilâmat dairesi postahaneye nakledilecektir. Müddeiumumilik dairesi ile Sultanahmet sulh mahkemesi arasındaki oda ilâmat dairessine tahsis edilecektir. Bundan sonra da ceza mahkemelerinin postahaneye nakline başlanacaktır.

Poliste

Vinç arasında

Galata ithalât gümrüğü ambarında çalışan hamal Şükrü kol ve bacağı vinç arasında sıkışarak ağır surette yaralanmıştır.

Hırsızlara yataklık ve gözcülük eden kadın

Samatya civarında hırsızlık yapan Ali, Şükrü, Hasan ve Ismail isimlerin de dört erkekle bunlara yataklık ve sair hizmetlerde bulunan bir kadın tvekif edilmiştir. Fatma ismindeki kadının diğer hırsızlara yataklık yaptığı gibi gündüzleri mahalle aralarında doalşarak evleri gözetleyip soyulacak yerleri arkadaşlarına haber verdiği anlaşılmıştır Hırsızların evlerinde yapılan araştırmada bir çok çalınmış eşya bulunmuştur.

Hırsız komşu

Kadıköyünde oturan Emine Hanım isminde bir kadın evvelki gün gezmeye çıkmış, akşam üzeri evine döndüğü zaman odasından birçok eşyasının aşırılmış olduğunu görmüştür. Emine Hanım polise müracaat ederek eşyasının Aznif isminde komşusu tarafından çalınmasından şüphelendiğini söylemiştir. Zabıta madam Aznifi yakalamış ve çalınan eşya bunun evinde bulunmuştur. Madam Aznif adliyeye teslim edilmiştir.

Vilâyette

Tahvile Tabi tutulanlar

Muame'enin noksansız olması temin edildi

Vilâyetlerce tahvillerine lüzum görülen bazı memurlar inzibat komisyonuna tevdi olunarak haklarında Memurin kanununun 35 inci maddesine tevfikan mecburî tahvil kararı alınmakta olduğu, halbuki tahvile tâbi tutulanların itirazları üzerine Vekâlet komisyonunca şeraitine uygun görülmiyen bu kararların nakzine mecburiyet hâsıl olduğu görülmektedir.

29-3-931 tarihli ve 1777 sayılı kanunun ikinci maddesi memurların ne suretle tahvillerinin icra edilebileceğini âmir bulunması dolayısile badema tahvilleri icap eden memurlar hakkında bu maddeye tevfikan muamele yapılması ve harcirah tahsisatının azlığına binaen tahvil esnasında bu cihetin de nazarı dikkate alınması temin vilâyete bildirilmiştir.

Yurttaşlığa girmek isteyen mülteciler

Romanya, Bulgaristan ve Yugoslavya, Rusya, İran, Suriye, Irak ve Adalardan gerek pasaportla ve gerekse kaçak olarak gelen Türk ırkına mensup muhacir ve mültecilerden beş sene oturma müddetini doldurmadan yurttaşlığımıza alınmasını isteyenler hakkında talimatname Vilâyete bildirilmiştir.

Bunlar hakkında alelûsul vilâyetlerce tahkikat yapılarak evrakı Dahiliye vekâletine gönderilecektir.

Takdir

Halen Mülkiye müfettişi bulunan Bergama eski kaymakamı Hasip Bey yol işlerinde ve asayişin intizamı hususunda gösterdiği faaliyetten dolayı takdir edilmiştir.

Evvelâ memurun müdafaası a'ınacak

Haklarında inzibatî ceza tatbik olunacak memurların evvelemirde müdafaasının alınması memurin kanunu iktızasındandır. Bazı vilâyet inzibat komisyonlarınca buna riayet edilmediğinden kararların usulen naksına gidilmektedir. Buna riayet edilmesi vilâyete bildirilmiştir.

Inhisarlarda

Koruma sandığı Hazırlığı

Sermaye için maaşlardan yüzde dört kesilecek

Inhisar idarelerinde çalışan memurların istikballerini temin için Inhisarlar umum müdürlüğü tarafından bir koruma sandığı tesis edileceğini yazmıştık. Bu hususta bir kanun lâyihası hazırlanmıştır. İnhisarlar umum müdürü Hüsnü Bey dün bize bu hususta şu beyanatta bulunmuştur:

— Şimdiye kadar inhisar memurlarının istikballerini temin edecek mevzuatmız yok idi. İnhisar memurları, devlet memurlarının istifade ettikleri haklardan istifade edememektedirler. Binaenaleyh ihtiyarlıklarında kendilerine, vefat ettikleri zaman ailelerine, maişetlerini temin edecek bir maaş verilemiyordu. 1933 senesi bütçesi Büyük Millet Meclisinde müzakere edildiği sırada inhisar memurlarının bu mahrumiyetlerini telâfi edecek bir sandık vücude getirilmesi esası kabul edilmiş ve bütçeye de bu maksatla tahsisat konulmuştur. Şimdi hazırlanmış olan kanun projesi bu işe dair olan esasları tesbit etmektedir. Projeye göre 60 yaşma gelen veya 25 sene hizmet eden bir inhisar memuru bu sandıktan istifade etmeğe hak kazanır. İstsifade nisbeti hizmet senelerinin mikdarına göre değişir. Umumî nisbet, memurun çalıştığı müddet zarfında aldığı aylıkların vasatîsi bulunarak, yüzde ikisi çalıştığı senelerin mikdarına darbedilerek tesbit edilir. Sandığın sermayesi memurların maaşlarından kesilecek yüzde dörtlerle idarenin her sene bu nisbette sandığa vereceği paradan ibarettir. Bir suç ile idareden ayrılanlar veya istifa edenler sandıktan istifade edemezler. Bundan maada inhisarlarda çalışacak memurların hizmete alınma şartlarını, hizmetten çıkarılmalarını icap ettireeck ahvali daha mazbut bir usule bağlamak için bir talimatname hazırlanmaktadır. Bu talimatnameyi birkaç güne kadar vekâlete göndereceğiz."

Tırpan

Selâmet yolu

Hudutlarda, cephelerde patlamasından korktuğumuz toplar artık şehirlerde, caddelerde çarşı içlerinde ateş ve duman saçıyor.

Mığferli, yalınkılınç Fransız süvarileri Paris bulvarlarında saffı harp nizamında hücuma kalkıyorlar. Avusturyanın sahra bataryaları Viyana caddelerine şarapnel yağdırıyor.

Faşist ordusu Romayı yeniden zaptettiği zaman Avrupada yeni bir hareket başladığı söylendi. O zamana kadar parlamentolarda yalnız nazariyatçı ve gayrimüsellah zümreler halinde yaşayan siyasî fırkalar harpten sonra dişlerine kadar silâhlı birer askerî fırka haline geldi.

Almanyadaki Nazi teşkilâtı da harp sonu siyasî fırkalarının en bariz bir timsalidir. Halk tabakaları arasındaki umumî temayülleri ifade eden bu teşekküller yavaş yavaş, âdeta siyasî bir moda halini aldı. Nazi teşkilâtı iktidar mevkiine gelmezden evvel Almanya çok tehlike geçirdi. Fakat harbin âkıbetini pek iyi bilen ve gören (Hindenburg) işi kurt olmuş bir erkânı harp gibi idare etti. Emniyet sübapını tam zamanında çekti ve bugünkü Almanya kolaylıkla meydana çıktı.

Fransadaki hareket bunların tamamile aksinedir. Orada halk parlamentoyu dolduran siyasî fırkaların hepsine birden isyan etti. Ve bunun içindir ki hükûmet işi sıkı tuttu. Ve çıtı pıtı Paris matmazellerinin cıvıldaştıkları caddeleri kana boyadı.

Fakat Millî davalarında çok hassas olan Fransızların bugünkü meclisi muhafaza edecekleri şüpheli dir. Stavisky hâdisesi ile otoritesini kaybeden bu meclisin dağılacağını beklemek yanlış olmaz.

Bütün bu hareketlerin elbet bir mânası var. Anlaşılıyor ki cemiyetlerin ruhunda haksızlığa, fenalığa tahammül edemiyen bir ukde kaynıyor.

Bu kaynayış temkinli, ustalıklı idare edilmek şartile iyi neticeler veriyor. Fakat aksi bir hareket bir milletin esaretine kadar gidebilir.

Başlarında hâdiselere hükmedecek ve tarihin seyrini iradesine ram edecek kurtarıcıları olan milletler selâmettedir.

Burhan CAHİT

Gümrüklerde

Takas tahkikatı

Komisyon alâkadarların ifadelerini alacak

İstanbuldaki takas işlerini tetkik etmekte olan komisyon gördüğü lüzum üzerine Ticaret müdürlüğünden bazı vesaik istemiştir. Aldığımız malûmata nazaran bu vesaik meyanında yapılacak tahkikat hakkında İktısat vekâletinden yazılan tezkere ve müdiriyetin verdiği cevap ta bulunmaktadır. Komisyonca takas işlerile alâkadar zevatın ifadelerine de müracaat edilecektri. Hakikatin meydana çıkması için bu müşkül tabii bulunmaktadır.

BORSA

(Iş Bankasından alınan cetveldir)

15 Şubat 1934

Akşam Fiyatları

İstikrazlar		Tahvilât	
İstikrazı dahili	95,25	T. askeriye	9,75
1933 İstikrazı	98,50	Elektrik	—,—
Şark D. Yolları	2,60	Tramvay	—,—
Ünitürk	28,35	Tünel	—,—
„ II	27,60	Rıhtım	17.75
„ III	28	Mümessil	54.75
Gümrükler	8	„ II	47.75
Bağdat	9,75	„ III	48,20

ESHAM

İş Bankası Nama	10	Telefon	12
„ „ Hamiline	10	Terkos	21.50
„ „ Müessis		Çimento	12,60
Tramvay	44.50	İttihat dey.	19.25
Anadolu Hisse	25.40	Şark dey.	1.60
Şir. Hayriye	15	Balya	1.55
Reji	4,45	Şark m. ecza	2.85

ÇEK FIATLARI

Paris	12,03	Prağ	17.71
Londra	641,75	Viyana	4.4662
Nüyork	78,50	Berlin	2.00,99
Milano	9,0167	Madrit	5.84.80
Atina	82.70	Belgrat	35.03
Cenevre	2.45125	Zloti	4.19
Brüksel	3.40	Pengo	3.90
Amsterdam	1.17.70	Bükreşt	79.58
Sofya	64.76	Moskova	10.87.50

NUKUT (Satış)

	Kuruş		Kuruş
20 F. Fransız	167	1 Şille. Av.	24
1 Dolar	126	1 Pezeta	16
1 Isterlin	640	1 Mark	50
20 Liret	218	1 Zeloti	24,—
20 F. Belçika	113	20 Ley	20
20 Drahmi	24	20 Dinar	46.—
20 İ. Isviçre	818	1 Çernoviç	—,—
20 Leva	24	1 Altın	9.28
21 Kur. Çek.	118	1 Mecidiye	0,34
1 Florin	83	Banknot	2.36

Haftalık Siyasî İcmal

Balkan misakı:

Şarkî Avrupada hafta arası garbî Avrupanın kararsızlığı ve orta Avrupanın anarşik vaziyeti ile tezat teşkil edecek bir hareket karşısında kaldık: Atina'da dört Balkan devleti arasında bir misak imzalandı. Bu misak ile Yugoslavya, Romanya, Yunanistan ve Türkiye mütekabilen biribirinin Balkanlardaki hudutlarını tekeffül ediyorlar. Bu hudutlar tehlikeye düşecek olursa, misakı imza eden devletler, biribirile istişare ederek müşterek bir karara varacaklardır. Dört devlet, biribirine haber vermeksizin, misakı imzalamıyan diğer bir Balkan devleti ile ayrı müzakereye girişmemeyi ve ayrı bir itilâfa varmamayı kabul ediyor. İşte misakın hülâsası şudur.

Atinada imzalanan bu mukavelenin kuvveti ve zaâfı nerededir? Evvelâ zâfı şudur ki Balkanların coğrafya itibarile en ehemmiyetli devleti olan Bulgaristan iştirak etmemiştir. Bunun için Balkan misakı noksandır. Misak bir şark Lokarnasu olması için hudutların kat'i ve nihaî olarak bütün alâkadar devletler tarafından kabul edilmesi icap ederdi.

İkinci zayıf nokta, hudutlar tehdit edilecek olursa, muhafazaları için ne yapılacağı tayin edilmiyor. Yalnız müşterek karar verileceği bildiriliyor. Yani bir karara varmak için mukavele imza ediliyor demektir. Rusya ile Fransa arasında büyük harpten evvelki meşhur ittifakın şartları da bu mahiyette idi. Sonra Fransızlar bunu zayıf bularak şartlarını değiştirdiler ve bir harp tehlikesi meydana geldiği zaman her iki devletin de ne yapacağını kat'i şekilde tayin ve tespit ettiler. Fransızların iddiaları şu idi ki karara varmak için yapılan bir mukavelenin hükmü tatbik edilinciye kadar yani bir karara varılıncıya kadar mukabil taraf taarruza geçerek kendilerini mağlûp edebilir. Yani karar verinciye kadar ortada karar verecek bir mesele kalmaz. Filhakika bu Balkan yarmadası için varit değildir. Ama ne de olsa karara varmak için bir mukaveledir.

Üçüncü bir nokta da misakın müddeti tayin edilmemesidir. Müddet tayin edilmediğine göre acaba imzalıyan devletlerin her hangisi muayyen bir müddet evvel haber vererek daima bozabilir neticesine mi varmak lâzımdır?

Bununla beraber, misakın sulh ve müsalemet yolunda çok ehemmiyetli bir adım teşkil ettiğine şüphe yoktur. Misaka Bulgaristan dahil değil. Fakat Balkan yarımadasını teşkil eden devletlerin o kadar kahir ekseriyeti dahildir ki tam olmıya çok yanaşıyor. Dört devletin aşağı yukarı 50 milyon nüfusu vardır. Buna mukabil geride kalanlar ancak bunun onda biri kadardır. Sonra Bulgaristanın kâh bir devlet, kâh diğer devlet ile ayrı ayrı müzakereye girişerek politika manevrası yapmasına bu misak ile mani olunuyor. Yani imzalıyanlar arasında sıkı bir teşriki mesai temin ediyor. Balkan misakının Balkan devletleri arasında daha sıkı bir teşriki mesai için bir adım olması beklenebilir. Bu da iktısadî sahada teşriki mesai ile temin edilebilir. Misak kuvvet bulmak için alâkadarlara menfaat temin etmeli. O zaman Bulgaristan koşa koşa misaka girecektir.

* * *

Hadiselerden sonra:

Fransadaki buhran Doumergue hükûmetinin teşkilinden sonra sükûnet bulmuşa benziyor. Geçen pazartesi günü Pariste yirmi dört saatlik umumî bir grev ilân edildi. Fakat grevin intizamla yapılması da artık her halde şimdilik hükûmetin vaziyete hâkim olduğuna delâlet etmektedir.

Fransayı sarsan gürültülerin sebeplerini araştırırken bunların kimler tarafından çıkarıldığını anlatmak kâfidir. Hadiseler arkada kaldıktan sonra şimdi bilânçosunu yapmak daha ziyade kolaylaştı.

1 — Evvelâ Action Française denilen kral taraftarları geliyor. Bunların mürevvici efkârı olan gazetenin başmuharriri tevkif edildi. Belçikada bulunan Fransız tahtına namzet Duc de Guise de bir beyanname neşrederek Fransızları krallığın iadesine çalışmıya teşvik etti. Binaenaleyh gürültücüler arasında bu sağ cenah cümhuriyet aleyhtarları vardır.

2 — İkinci zümre bunun tam öteki ucudur: Komünistler. Bunlar da Paristen ve Parisin civarlarından gelerek "Burjuva„ ismini verdikleri cümhuriyeti devirmek istediler.

3 — Bu iki zümreden maada Stavisky iskandalinden dolayı heyecana kapılan Fransızlar geliyor.

4 — Sonra Fransanın Almanyaya karşı fazla müsamehakâr davrandığına inanan bir zümre vardır. Bunlar da Daladier hükûmetini iskat etmek istediler.

5 — Bunlardan başka en büyük gürültü belki kıyamlarda sokağa dökülüp te polislere ve zabıta kuvvetlerine karşı "katil„ diye bağırmak itiyadında bulunan Paris halkı tarafından yapılmıştır. Bu, 1879, 1830, 1848 ve 1871 ihtilâllerinden sürüp gelen bir itiyattır. Parisli bir gürültü duyar duymaz sokağa atılır ve "katil„ diye bağırır. Fakat haklkatte söylediğini mürat etmiyor. Zabıta da bunu biliyor ve ekseriya bir tebessüm ile mukabele ediyor. Fakat Paris sokak kavgalarının bir hususiyetidir. Bir buçuk asırlık Fransız tarihini okuyanlar geçen haftaki hadiseleri iyi anlarlar.

* * *

Yeni Fransız hükûmeti :

Doumergue hükûmeti Fransız efkârı tarafından iyi kabul edildi. Bu, tıpkı Poincaré'nin 1926 kabinesine benziyor. Hattâ 1926 kabinesinin altı nazırı şimdiki kabineye dahildir. Kabine sağda Louis Marin'den başlıyarak yeni sosyalistler denilen zümreye kadar gelerek Marquet'yi içine alıyor. Bu iki uç arasında kalan maruf simalardan Herriot ile Tardieu tabii kabine içine alınmışlardır.

Yeni Fransız kabinesi itimat telkin eden bir hükûmettir. Ancak acaba harice itimat telkin ettiği kadar da kendi arasında tecanüs temin edebilecek mi? Kabinenin hayatı buna bağlıdır. Şunu söylemek lâzımdır ki Fransızlar böyle müşkül zamanlarda harikulâde bir tesanüt göstermişlerdir. Bir milletin siyasî olgunluğuna delâlet eden bu haleti ruhiye ayni zamanda demokrasi rejiminin de esasını teşkil eder. Binaenaleyh Fransa büyük bir imtihan geçiriyor. Bu imtihan ayni zamanda demokrasinin de imtihanıdır.

* * *

Viyana'da neler oldu?

Fransa karışabilir. Fakat düzelir. Ancak orta Avrupa ve Avusturya hakkında hiç bir zaman böyle bir hüküm verilemez. Hafta arası Avusturya sosyal demokratların kıyamlarile karşılaştı. Malûmdur ki bunlar Dollfuss'un diktatörlüğünü bir türlü hazmedemiyen parlâmantercilerdir. Dollfuss millî sosyalist yani Hitlercilerle mücadele etmek için meclisi tatil ettiği zaman bunlar muhalefete geçtiler. Ondan sonra da başvekilin Avusturyada bir faşist idaresi tesis etmek yolundaki faaliyetine adım adım engel olmak istediler. Dollfuss hedefine varmak için yürürken Bunları ayakları arasında gördükçe çiğnemek istedi. Nihayet geçen hafta ayaklandılar. Müsademelerde binlerle insanın yaralandığı ve öldüğü bildiriliyor. Son haberler hükûmetin vaziyete hâkim olduğunu bildirmektedir. Ancak bu hadiseler Dollfuss'u Nazilerin karşısında daha ziyade zayıflatmıştır. Nazi'ler Avusturya Başvekilinin hiç bir kuvvete dayanmadığını ispat etmek istiyorlar. Filhakika kâh Heimwehr, kâh sosyal demokrat, kâh Nazi kıyamları karşısında Dollfuss yalnız kalıyor.

Kıyam çıktığı zaman Dollfuss Almanyayı Milletler Cemiyetine şikâyet etmeğe hazırlanıyordu. Malûmdur ki Avusturya 17 kânunusanide, Nazi propagandasından şikâyet ederek Almanyaya bir nota tevdi etmişti. Almanya 2 şubatta cevap verdi. Fakat bu cevap Avusturyayı tatmin etmediğinden Dollfuss Milletler Cemiyetine şikâyet edecektir. Şikâyet dosyasını hazırlarken kıyam çıktı. Şimdi kıyam bastırılmış olmakla beraber, Dollfuss Milletler Cemiyetine daha zayıf olarak gidecektir.

* * *

Rusya - Lehistan - Macaristan:

Haftanın diğer mühim hadisesi de Lehistan Hariciye Nazırı Beck'in Moskovayı ziyaretidir. B uziyaret gûya Çiçerin tarafından 1925 senesinde yapılan ziyareti iade maksadile yapılmaktadır. Ancak bu resmî izah bile ziyaretin şümûl ve ehemmiyetini artırıyor. Çünkü derhal akla gelen sual şu oluyor: Lehistan neden bu teşrifat işini dokuz sene geciktirdi. Kral yedinci Edward 1908 senesinde Çar'ı Reval'de ziyaret edeceği zaman, İngiliz hariciyesi buna benzer bir izah bulmuştu. Reval mülâkatının senelerce evvel Çar'ın Londrayı ziyaretini iade maksadile yapıldığı söylenmişti. Hakikatte İngiltere ile Rusya arasında 1907 senesinde yapılan itilâftan sonra böyle bir ziyaretin yapılmasına lüzum görülmüştü. Şimdiki ziyaret te öyledir. Ancak bunda bir Reval mülâkatı şümûl ve ehemmiyetini aramak abestir. Hakikat şudur ki Lehistanla Rusyanın münasebetleri artık normal bir şekle giriyor. Bu da sulh noktasından ehemmiyetli bir hadisedir.

Rusya ile Macaristan arasındaki münasebetler de normal bir şekle girmiştir. Büyük harbin ferdasındaki komünist ihtilâlinden beri Macaristan komünistlikten korkuyordu ve Rusyayı resmen tanımıya yanaşmamıştı. Artık bu vaziyetler tarihe karıştığından bu aykırılık izale edilmiştir. Birine komşuluk, diğerine de ırk rabıtalarile bağlı olduğumuz bu iki memleket arasındaki münasebetlerin normal bir şekil almaları Türk efkârı üzerinde çok müsait bir tesir hasule getirmiştir.

Ahmet ŞÜKRÜ

SPOR

Hakem meselesi hakkında kararlar

İstanbul mıntakası futbol heyeti son içtimalarında hakem meselesini tetkik etmiş ve bu hususta bazı kararlar ittihaz etmiştir. Bu kararlara nazaran :

1 — Mıntakamızda hakem olmak ve bu hususta ders görmek arzusunu zhar eden bazı müracaatlar karşısında bulunduk . İstikbal için pek ümit verici bir teşebbüs olan bu işi heyetimiz ehemmiyetle nazarı itibara alarak bir hakem kursu açmağa karar vermiştir. Hakem dersi görmek ve hakem olmak arzusunda bulunan genç sporcuların klüplerinden alacakları bir tavsiye mektubu ile bir hafta zarfında mıntaka futbol heyetine müracaat ettirilmelerini rica ederiz.

2 — Şimdiye kadar yapılan maçlarda görüldüğü veçhile bir kısım futbolcuların oyun kavaidini lâyikile bilmedikleri ve bu yüzden bir çok defalar kendi takımlarını zarara soktukları , ayni zamanda hakemlerin de vazifelerini zorlaştırdıkları anlaşılmaktadır. Bilfiil her hangi bir sporla meşgul olan bir idmancının o sporun kavaidini bilmemesi o sporcu için elbette büyük bir noksanlıktır. Şahit olduğumuz bazı man zaralar klüplerimizde kaptanların bu hususta arkadaşlarile kâfi derecede meşgul olmadıklarına delâlet ediyor. Heyetimiz bu ciheti de nazarı itibara almış ve klüplere bu yolda da hizmette bulunmaya karar vermiştir.

Klüplerde futbolcuların toplu bulundukları akşamlar, heyetimizce tayin edilecek arkadaşlar gönderilecek ve müzakere şeklinde oyun kavaidi, müsabakalar esnasında oyuncuların esas vazifeleri hakkında kendilerile bilâvasıta konuşmalar yapılacaktır.

Binaenaleyh futbolcularınızı haftanın hangi akşamları klübünüzde toplu bulundurabileceğinizi acilen bildirmenizi rica ederiz.

Toplayabildiğiniz azanın asgarî haddini tahdit ve tayin etmiyoruz. Bu cihette size düşen bir vazife ve idmancılarınızın meşgul oldukları idmana karşı besledikleri merbutiyete, aşk ve heveslerine taallûk eden bir keyfiyettir.

Üçüncü küme

İstanbul mıntakası futbol heyeti, ahiren ittifaka alınan gayrı müttefik klüplerle Türk gücünden müteşekkil olmak üzere bir " Üçüncü küme" kabul etmiştir. Bu kümeye Türk gücünden mada Feneryılmaz, Bakırköy istiklâl, Sümmer spor, Karagümrük, Arnavutköy doğanspor, Ortaköy spor yurduyurdu takımları dahil bulunmaktadır.

Bu kümeye mensup takımlar Beşiktaş Şeref stadında maç yapacaklardır.

İskrim dersleri

Cümhuriyet Gençler Mahfili Spor Şubesinden:

Mahfilde meccanî iskrim dersleri açılmıştır.

Dersler haftada bir gün akşamları saat 18 de başlar, kayıt her gün saat 14 ten sonra mahfilin Beyoğlu Halk Fırkası binası dahilindeki merkezinde yapılmaktadır. Derslere 934-2-18 pazar günü başlanacaktır.

Maçlar tehir edildi

Istanbul futbol heyetinden : Havanın fena ve sahaların karla örtülü olmasından dolayi Taksim ve Fenerbahçe sahalarında cuma günü yapılacak olan Lik maçları tehir olunmuştur.

İdman cemiyetleri umumî merkezi toplanıyor

Türkiye idman cemiyetleri umumî merkezi önümüzdeki hafta içinde Ankarada mutat içtimaını yapacaktır. Umumî merkezin İstanbulda bulunan ikinci reisile azaları bunun için Ankaraya davet edilmişlerdir. Bu zevat bu günlerde hareket edeceklerdir.

Tamşuvar takımı şehrimizde

ISTANBUL, 14. A.A. — Romanyanın Tamşuvar takımı, dün akşamki posta ile ve deniz tarikile şehrimize gelmişlerdir. Tamşuvur futbolcuları, evvelce iki defa şehrimizde maç yapmış ve bu itibarla İstanbul futbol meraklılarınca tanınmışlır.

Ekseriyetle Macar profesyonellerinden müteşekkil olan ve orta Avrupada tanınmış bir kuvvet sayılan Tamşuvarlılar Sürye ve Lubnan da bir turne yapacaklardır. Bir ay kadar sürmesi muhtemel olan bu turnenin Mısır'a kadar teşmilide ihtmail dahilindedir. Romanya takımı avdette burada bir kaç maç teşebbüsünde bulunmak üzere buradaki alâkadarlara vekâlet vermiştir.

Romen sporcuları İstanbula gelirken Karadenizde büyük bir fırtına geçirmişlerdir. Bunun için İstanbula dün sabah gelmesi mukarrer olan vapur tam on saat gecikerek gelmiştir. Futbolcuların ekserisi hasta bir halde bulunmaktadır.

Basketbol birincilikleri

İstanbul Voleybol - Basketbol heyetinden:

1 — Basketbol birinciliklerine yakında başlanacaktır. Mezkûr birinciliklere iştirak edecek kulüpler fikistür tanzimi için 20 - 2 - 1934 Salı günü saat 17 de Mıntaka merkezine salâhiyetnameli murahaslarını göndermeleri rica olunur.

2 — 16 - 2 - 1934 tarihinde başlıyacak olan Voleybol maçları tehir edilmiştir.

Müsabaka günleri ayrıca tebliğ edilecektir.

İngiltere kupası maçlarına gösterilen alâka

Bu sene İngiltere maçlarına halkın gösterdiği alâka her seneden çok fazladır. İlk dört devre maçlarındaki seyirci mecmuu 2 milyon 371,506 dır. Elde edilen hâsılat yekûnu 154,624 İngiliz lira sıdır.

Kupa maçlarının beşinci devresinde oynanacak sekiz maçın dördü için bütün biletler satılmış, şimdiden bir tek yer kalmamıştır.

Henri Deg'an ile Dan Koloff güreşi

Fransız gazeteleri tarafından dünyanın en çetin pehlivanlarından biri diye propagandası yapılan ve takriben iki ay evvel Pariste Dinarlı Mehmet Pehlivanı yenen Bulgar pehlivanı Dan Koloff Fransa şampiyonu Henri Deglan ile karşılaştığı Revanş müsabakasının ilk devresini puvanla kazanmış, ikinci devrenin 12 inci dakikasında tuşla yenilmiştir.

Bahçe Meraklılarına

Her aradığımız nadide bahçe ve salon fidanlarından çok çeşit bulabilirsiniz. Muhtelif meyva ağaçları, envai çam fidanları, muhtelif güller,kamelya, manolya, katmerli leylâk çeşitleri ve saire... v. s. Ortaköy, Ankara bahçesi, Vasil. Kataloğumuzu isteyiniz. (11965)

Bu sene gördüğünüz filmlerin en güzeli

Kız mısın Erkek misin?

Oynıyan:

MEG LEMONNİER (13379)

RADYO

Bugünkü program

İSTANBUL:

18 Plak neşriyatı .
19 Ajans haberleri muhtelif neşriyat.
19,30 Hanımlar heyeti tarafından alaturka musiki (Eliza, İnci, Ülkü, Sevim ahnımların iştirakile).
21,20 Ajans ve Borsa haberleri.
21,30 Necip Yakup B orkestrası.

ANKARA:

12.30 Gramofon
18 Keman konseri (Ekrem Zeki Bey tarafından).
18,40 Fransızca ders.
19,15 Gramofon.
20 Ajans haberleri.

VARŞOVA 1415 m. :

8,20 Plâk, 8,40 Plâk, 13,05 Salon orkestrası, 13,35 Konserin devamı, 16,40 Plâk, 17,10 Hafif musiki konseri, 17,55 Tagannili konser, 18,20 Çift piyano konseri, 18,50 Konferans, 19,20 İtaly kazinosundan naklen hafif musiki, 20 Musahabe, 21 Müntehap düşünceler, 21,02 Musahabei musikiye, 21,15 Senfonik konser (Varşova Filharmonik takım tarafından). 23,40 Dans musikisi.

BÜDAPEŞTE 550 m.:

7,45 Cimnastik, plâk, 11 Konferans, plâk, 13,05 Rus halk7 musikisi, 13,30 Haberler, 14,30 Sigan musikisi, 15,40 Haberler, 16,30 Gençlik neşriyatı, 17,30 Hikâyeler , 17,45 Haberler, 18 Plâk, 18,30 Konferans, 19,10 Caz musikisi, 20 Amele için neşriyat, 20,30 Opera temsili, müteakiben sigan musikisi.

BÜKREŞ 364 ve 1875 m. :

13 Borsa haberleri, plâk, 14 Haberler, 14,15 Hafif plâk musikisi, 18 Radyo orkestrası, 19 Haberler, 19,15 Radyo orkestrası, 20 Üniversite radyosu, 20,20 Plâk 20,45 Konferans, 21 Senfonik konser L'Athenee'den naklen. 22 Mütalea, 22,15 Konserin devamı, 22,45 Haberler.

BRESLAU 316 m. :

7,45 Sabah koro konseri plâkile, 8,15 Haberler, 8,25 Sabah orkestra konseri, 10 Kadınları cimnastik dersi, 12 Çocuk koro konseri, 13,20 Öğle konseri Radyo orkestrası, 14,25 Karışık plâk musikisi, 17 Lâypzig Senfonik orkestrası, 18,30 Dünyaya bir nazar, 18,50 Münihten Eski İtalyan Keman musikisi, 19,10 Müsahabe, 20 Millî neşriyat, 21,10 Bruckner'in eserlerinden senfonik konser, 22,10 Neşeli akşam musikisi, 23 Akşam haberleri, 23,35 Ljece konserı.

ALENI TEŞEKKUR

Zevcim Beşiktaş askerlik Şubesi Reisi Kaymak Yusuf Beyin cenazesi merasimine candan iştirak eden Şurayi alii askerî azaları, Kolordu, fırka kumandanı ve Merkez Kumandanı Paşalar hazeratına, Gümüşsuyu hastanesi Baş Hekimi ve arkadaşlarına, askerlik dairesi ve Kolordu Şube reislerine, Cümhuriyet Halk Fırkası Vilâyet Idare heyetine, Beşiktaş Kaza Kaymakamı ile bir çok meslekdaş ve dostlarına derin saygılarının hususî şükranlarımla ayrı ayrı yazmağı teessürüm mani olduğundan gazetenizin bu vazifeyi ifasını rica ederim ef.

Merhumun ailesi Kerimesi Oğlu
Düriye Atife Celâl

(13365)

Dervedilecek ihtira beratı

" Nikotinsiz tütün imal ve ihzar usulü " hakkındaki ihtira için istihsal edilmiş olan 23 Mart 1932 tarih ve 1466 numaralı ihtira beratının ihtiva ettiği hukukun bu kere başkasına devir veyahut icara verileceği teklif edilmekte olduğundan bu hususta fazla malûmat edinmek isteyen zevatın İstanbul'da, Bahçekapu'da Taş Hanında 43-48 numaralarda mükim vekili H. W. Stock efendiye müracaat etmeleri ilân olunur. (13236)

909

Umumî arzu üzerine

ŞEYTAN KARDEŞ

Baş rollerde
DENNİS KİNG
ve
LAUREL - HARDİ
İPEK SİNEMASINDA
daha iki üç gün gösterilecektir

Pek yakında:
KARTALLAR UÇARKEN
Frederik MARCH - KARY GRANT
[13377]

Bugün MELEK sinemasında
Sinema yıldızlarının güzeli
LİLY DAMİTA
tarafından yaratılan
ŞEN OLALIM
Fransızca sözlü büyük Metro Golnwyn - Mayer filmi
Ayrıca: Paramount dünya haberleri. Bugün saat 11 de tenzilâtlı matine

Bugün ELHAMRA'da
KADIN ve KUMAR
KLARK GABLE - KAROL LOMBARD
[13378]

ISTANBUL BELEDİYESİ
Şehir Tiyatrosu
Bugün gündüz saat 14 te
Bu akşam saat 20 de
ZEHIRLI KUCAK
4 Perde
Yazan Loic Lecuriadic. Tercüme eden Sait Ali
Umuma
919

Milliyet

Asrın umdesi " MİLLİYET " tir

ABONE ÜCRETLERİ :

	Türkiye için L. K.	Hariç için L. K.
3 aylığı	4 —	8 —
6 "	7 50	14 —
12 "	14 —	28 —

Gelen evrak geri verilmez.— Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur.— Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

Yıkılan Bir Kalp

Yazan: *Stéfan ZWEIG*

Tercüme eden: *İsmail MUŞTAK*

9

la söyletme... Yalnız bana inan, bunlara tahammül edemiyorum, bunlarla bir arada oturamam diyorsam bu sözüme inan... Bir defa olsun hoşuma gidecek, beni memnun edecek bir şey yap, ne çıkar..

O aralık piyano tekrar nağmelerile havayı tokmaklamağa başlamıştı. Ihtiyarın bu yalvarma hali, bu yaralı sesi kadını, bilâihtiyar, müteessir etmişti. Bu teessür içinde yüzüne baktı. Şişman vücudile, sanki hemen beynine kan hücum edecekmiş gibi kıpkırmızı kesilen çehresile, kısa kollarının ucundan boşluğa kalkan titrek ellerile bu adamın ne gülünç bir hali vardı! Onu bu kadar merhamete şayan bir vaziyette görmek hakikaten acıklı bir şeydi. Bir dakika evvel onun yaralı sesinden ve yalvaran halinden duyduğu hafif merhamet hissi derhal buz kesildi, kararının kat'iliğini anlatan bir eda ile:

— Mümkün değil, dedi, bugün hep birlikte gezmeğe çıkarmak için karar vermiştik... Yarın da gidemeyiz, çünkü odalarımızı üç hafta için kiraladık... Otelciye gülünç mü olalım?.. Buradan gitmek için hiç bir sebep göremiyorum.... Ben kalırım, Erma da benimle beraber..

— Ben gidebilirim öyle mi? Çünkü ben burada sizi sıkmaktan başka bir şeye yaramıyorum, çünkü ben sizin... Sizin keyfinizi bozuyorum değil mi?

Ihtiyarın bu boğuk sözleri kadının son cümlesini bir sayha gibi ikiye böldü. O vakte kadar iki kat olmuş gibi duran iri vücut irkildi, elleri birer yumruk oldu, alnının üstündeki hiddet damarı tehdit edici bir şekilde titremeğe başladı..

Ağzını açıp bir şeyler söylemek, yahut ellerini kaldırıp birini döğmek istiyor gibi bir hali vardı. Fakat birden bu hal zail oldu, ânî bir hareketle döndü, ağır bacaklarının muttasıl hızlanan adımlarile, sendeliye sendeliye, otelin merdivenine doğru yürüdü, arkasından biri kovalıyormuş gibi koşa koşa basamaklara tırmandı gitti.

* * *

Ihtiyar adam, soluyarak, merdivenleri hızlı hızlı çıkıyordu. Ah bir odasına kadar gidebilse, orada bir yalnız kalabilse, elinden fena bir şey, mânâsız bir hareket çıkmadan sinirlerine hâkim olabilse, böylece kendisinin odasının içine atabilse!.. Otelin birinci katına geldiği zaman yakıcı bir pençenin vücuduna sokularak ciğerlerini yakaladığını, mevcudiyetinin içinde bir şeyin çeklip koparıldığını hissetti. Yüzü kireç gibi bembeyaz olmuştu. Düşmemek için dıvara dayandı. Ah bu sızı, vücudunü ezip döğen, yüreğini bir alev gibi yakıp kavuran bu sızı! Bağırmamak için dişlerini sıkıyor, bu ağrı ile inlerken vücudü iki büklüm oluyordu.

Derhal farkına vardı: Kum sancısı tekrar başlamıştı. Son zamanlar onu sık sık ziyaret eden o müthiş nöbetlerden birine tutulmak üzere idi; fakat şimdiye kadar hiç böylesini hatırlamıyordu, bu seferki sancı bütün vücudunü işkenceler içinde kıvrandırıyordu.

Halbuki doktor son defa ona "bilhassa heyecan yasak!„ demişti. Şimdi doktorun bu tavsiyesini hatırladı ve vücudunü saran ağrılar içinde müstehziyane söylenmeğe başladı:

— Heyecan yasak demek kolay.. Fakat benim yerimde olup ta heyecana kapılmamanın yolunu göstermek, işte bu güç.. Ah, of, aman...

Içerisine saldıran pençenin tazyiki o derec artmıştı ki artık yüksek sesle feryat ediyordu. Güç belâ salonun kapısına kadar gelebildi ve bir hamlede tokmağı çevirerek içeri daldı, kanape üstüne atıldı, dişlerile yastıkları ısırmağa başladı. Bu uzanık vaziyette bir müddet durduktan sonra ağrılar hafifledi, o ateşten pençe yaralı midesini eskisi kadar dehşetle sıkmıyordu. Hatırladı.

— Bir kompres yaptırmalıyım.. Bir kaç damla ilâç ta almalıyım, her defasında bu ilâçtan fayda görüyorum.

Fakat kompres yoktu.. Kendi kendine kalkıp öteki odaya, hattâ elektrik düğmesinin olduğu yere bile gidemezdi. Hiddetle düşünmeğe başladı:

— Kimse yok, hiç kimse yok.. Günün birinde gene böyle kimsesizlik içinde bir köpek gibi geberip gideceğim. Çünkü biliyorum. Bana işkence veren şey bu kum sancısı değil, gittikçe büyüyen ölümdür. Artık şüphe kalmadı: Ben bitmiş bir adamım, hiç bir fakülte profesörü, hiç bir tedavi sistemi bana yardım edemez.. Altmış beş yaşına geldikten sonra bir insanın hastalıktan şifa bulması mümkün değil.. Bu içimden beni yiyip kemiren şey ne olduğunu biliyorum. Beni ölüm yiyip bitiriyor. Bundan sonraki bir kaç senelik ömüre hayat denilmez, bu sadece bir cançekişmedir... Peki ama, bundan evvel de, daha eski senelerimde de yaşadım mı? Kendim için, kendi zevkim için ne zaman yaşadım ki?. Sırf para kazanmak, para toplamak, para biriktirmek hırsile geçen senelere yaşamak denilir mi?.. Hep başkaları hesabına, hep başkaları için çalışmış olmanın ne hayrını gördüm? Ben de evlendim, benimde bir karım olmuştu. Bu kadını ben bir genç kız olarak almıştım. Bundan bir çocuğum dünyaya geldi; senelerce karı koca, ayni nefesle teneffüs ettik, ayni yatakta yattık. Halbuki şimdi o nerede, onun yüzünü tanımıyorum, onun sesini tanımıyorum. O tıpkı bir yabancıya hitap edercesine benimle görüşür; benim hayatımla, duydukla rımla, çektiklerimle, düşündüklerimle bir dakika bile meşgul değil; seneler var ki o bana büsbütün yabancı olmuştur.. Bu nasıl böyle oldu Allahım? Nerede beraber geçen mazî? Sonra bizim bir çocuğumuz olmuştu; ben onun büyüdüğünü görmüştüm: Öyle zannetmiştim ki onda bizimkinden daha berrak bir ikinci hayat başlamaktadır. Bu kanaatle hükmetmiştim ki dünyada insanlar için büsbütün ölüp gitmek yoktur.

Halbuki bu çocuk bir gece sizden uzaklaşıyor, erkeklerin kolları arasına atılmağa gidiyor... Şimdi şu dakikada ölürsem sırf kendim için ölmüş olacağım, çünkü başkaları için zaten çoktan ölmüştüm. Allahım, Allahım! Hiç bu kadar yalnız kalmamıştım!..

Müthiş pençe aralıkta bir şiddetle saldırıyor, sonra tekrar hafifleyip gevşiyordu. Halbuki asıl ıstırap asıl acı azalmıyor, şakaklarını muttasıl topmaklayıp duruyordu. Düşünceler... Bunların her biri sivri uclu, sert, insafsız, yakıcı birer çakıl taşı dımağını harap ediyordu. Ah düşünmemek, düşünmemek! Ah buna imkân olsa!..

Ihtiyar adam hızla yeleğinin ve ceketinin düğmelerini çözdü. Göğüleğinin kabarıklığı altında bir balon gibi şişkin duran iri vücudundan ağır raşeler geçiyordu. Elini

(Bitmedi)

SİNEMA

Haftanın filmleri

Artistik — *Fakir talebe*
Elhamra — *Kadın ve Kumar*
Ipek — *Kartallar Uçarken*
Melek — *Şen olalım*
Saray — *Yataklı Vagon Cilveleri*
Türk — *Ben fahişe miyim?*

Artistik

Fakir Talebe

Almanca operet

Oynayanlar: Jarmilla Novotna Hans Heinz Bollman, Fritz Cchulz.

Eğlenceli şarkılı bir operettir. Berlin operası artistlerinden Jarmilla Novotna'nın da iştirak ettiği bu filmin mevzuu fakir düşmüş bir kontesin kızına yaşlı bir miralayın âşık olması ve bu yüzden kızdan bir intikam almak için ona peşkeş çektiği bir fakir talebeyi kontesin kızı hakikaten sevince kendisi de bir emrivâki neticesinde dul kontesle evlenmeye mecbur kalmasıdır.

Film şakrak ve caziptir.

Elhamra

Kadın ve Kumar

Fransızca

Oynayanlar: Carol Lomabrd, Clark Gable.

Bu film bundan evvel Melek sinemasında geçmiştir. Mevzuu kumarla geçinen bir gencin nihayet bu fena iptilâdan kurtulmak için katlandığı bir takım mihnetlerdir.

Ipek

Kartallar Uçarken

Fransızca

Oynayanlar: Frederic March, Gary Grant, Card Lombara

Bu film heyecanlı harp ve hüzünlü aşk sahnelerini havidir. Mevzuunda garip ve şayanı dikkat bir psikolocya vardır. Tasavvur edin ki; iki rakip tayyare zabitinden birisi ötekini çekememekte ve mütemadiyen biribirlerini tezyif etmektedirler. Bu halde iken cepheye sevkedilirler. Orada ayni fena çekememezlik bakidir. Bunlardan yaşlısı genç rakibini her fırsatta tezyif ediyor. Harpte büyük kahramanlık gösteren bu zabit sonradan hastalanıyor ve günün birinde nevmit olarak hayatla olan alâkasını kesiyor. Onun daima hakaretine maruz olan genç arkadaşı da onun cesedini gizlice tayyaresine alıp harbe iştirak ediyor ve gûya harpte ölmüş gibi ona son şerefi de kazandırıyor.

Kartallar uçarken filminden bir sahne

Melek

Neş'eli Olalım

Fransızca

Oynayanlar: Lily Damita, Adolph Menjou, Mon Goya, Tanya Fedor..

Neşeli olduğu kadar hissî bir eserdir. Muntazam ve dürüst bir ev kadınının bir kocayı elde tutmaya kâfi gelmiyeceğini gösteren hâdiselerden sonra kocasından ayrılan bu kadın bir müddet Pariste ve diğer yerlerde dolaşarak hayatı iyice anladıktan ve erkekleri teşhir etmeyi öğrendikten sonra tesadüf eseri olarak eski kocasına rastlıyor ve eski hisler ve hâtıralar onları tekrar birleştiriyor. Artistler muvaffak olmuşlar ve eseri canlandırmışlardır.

Saray

Yataklı Vagon Cilveleri

Fransızca

Oynayanlar: Florelle, Lovigny, Claude Davphin

Bu film musikili bir komedidir ve eğlencelidir. Florelle her zamanki gibi şen ve şatır seyircileri çekmektedir. Filmin mevzuu bir yataklı vagon entrikasıdrı. Bir diplomat güzel nişanlısı ile seyahat ediyor. Bir de prens, istemediği bir prensesle evlenmiye gidiyor. Yolda diplomatın nişanlısı ile Prens karanlıkta bir kompartımana düşüyorlar... Ve ondan sonra artık tali ve hâdisat diplomatın nişanlısını prense ve prensesi de diplomata veriyor...

Sinema haberleri

* İtalyada Pan gazetesi en iyi dramatik İtalyan filmine on iki bin liret mükâfat koymuştur. Gençliğin fikirlerine en iyi tercüman olan filme de 6,500 İtalyada çekilmiş en iyi dokümanter filme de 6,500 liret verecektir.

* Alman film âmilleri müşkülât geçirmektedirler Bu yüzden Avustur yada Amerikan filmleri yeniden revaç görmeğe başlamıştır.

* Amerikada haydutların çocukla rı kaçırmaları film senaryolarına yeni ilhamlar vermiştir. Amerikalı seyirci heyecanlı filmleri sevdiği için, bu neviden olanları hayli rağbet görmektedir.

* Amerikada içkinin ilğası da yeni filmlere mevzu teşkil etmektedir. Bazı stüdyolarda bu filmleri çevirmek için, barlarda çalışan adamlardan istifade edilmektedir. Bu yüzden bir çok bar garsonları stüdyolarda kendilerini göstermişler ve angajeman almışlardır.

*Fransız kadın artistlerinden Meg Lemonnier Berlinde Ufa hesabına Çardaş Fürştin'i filme alacaktır.

* Avusturyada yeni teşekkül eden bir şirket ilk film olarak Lâdam Okamilya'yı çevirmektedir. Baş artist Nora Gregor.

* Gustave Froelich'in son filmi olan Rakoczi Marşch Viyanada gösterilmiş ve büyük bir muvaffakiyet kazanmıştır.

* Lilian Harvey Fox filmden ayrılmıştır. Acaba bu ayrılış Eric Pommer Fox Europa Şirketinin faaliyetini tatil edeceği hakkındaki şayialarla münasebettar mı?

Neşeli olalım filminden bir parça

Fakir Talebe operetinden bir parça

Film için 4 milyon İngiliz lirası

İngiterede film anasyiinin 928 den beri inkişafı hayret edilecek mahiyettedir. Geçen beş sene zarfında film yapma nisbeti iki misli artmıştır.

Amerika, dahilde oldukça mühim bir satış pazarına malik bulunduğu cihetle, hariçte filmlerini diğer memleketlerinkinden daha çok eksik fiate verebiliyor. Sesli film çıkıncaya kadar, İngiliz film tüccarları müthiş zarar ediyorlardı. Ancak bundan sonradır ki, İngiliz filmleri bütün dünyada tanındı.

1934 te yeni İngiliz stüdyoları inşa edilecektir. 30 filmin birden yapılabilmeis için bir kaç ay sonra kolaylıklar olacaktır. 1934 senesi için hazırlanan film plânları 200 den aşağı değildir. Bunları meydana getirmek için dört milyon İngiliz lirası sarfedilecektir. En mühimlerinden bazıları şunlardır:

(Manolia Street), Manolya sokağı), Louis Golding'in hikâyelerinden; (Brave New World), (Yeğit yeni dünya), Aldous Huxley'in romanından; İngiliz Polis nezaretindeki cinayet masasının faaliyetini gösteren bir film; Kutupte geçen ve oraya bir seyahat icap ettiren diğer bir tane; Mr. H. G. Wells'in istikbale dair bir filmi olacaktır.

Bu filmleri yapmaktaki gaye, İngiltere filmcilikte mükemmeliyete ermektir. Bu hususta ne para ne de emek esirğenecektir. İngiliz filmleri hakkında bu sesnenin müstesna olacağı şüphesizdir.

Çocuk büyüdü

Sessiz sinema zamanında o kadar büyük şöhret kazanan Jackie Coogan her çocuk gibi mukadder yolunu takip etti, yani büyüdü. Santa Clara Darülfünununa devam ettiği için büyük sinema filmlerinden uzak kaldı. Fakat hafta sonlarında ikişer bobinlik küçük komedi filmleri çeviriyor. Bu filmler kolej hayatının tohaf taraflarını göstermektedir.

O minyon çocuk şimdi kaç yaşında dersiniz? On dokuz.

Gök yüzünde sinema

Sovyetler film işlerile çok sıkı uğraşıyorlar. Şimdi en kuvvetli fırtınalarda bile en aşağı iki saat kalacak sun'î bulutlar yapmıya muvaffak olmuşlardır. Yerden projektörü kuvvetli bir makine ile bu bulutlar üzerine aksettirilmek üezere filmler gösterilmesine çalışılıyor. Gerçi gök yüzünde tayyarelerin dumanlarla yazılar yazarak reklâmlar yaptıklarını biliyoruz.

Demek ki yakın bir zamanda, başımızı havaya kaldırdığımız zaman filmler seyredebileceğiz.

Bir taraftan ateş devam ederken bir tarafta da darağaçları

(Başı 1 inci sahifede)

Schutzbund'un teslim olduğunu bildirmiş, emri altında bulunanları meşru kuvvetlere karşı mukavemetten vazgeçmeğe davet etmiştir.

M. Dollfuss ile M. Miklas, dün hükûmet kuvvetlerinden yaralananları Viyana hastahanelerinde ziyaret etmişlerdir.

Ilk idam

VIYANA, 15 .A.A. — Floridsdorf, itfaiyesi kumandanı olup dün askerî kıtaata ateş açtırmış olan Mühendis Veissel, akşam üzeri divanı harp tarafından idama mahkûm edilmiş, ve gece yarısından kırk beş dakika sonra adliye sarayı avlusunda asılmıştır.

Ikinci idam

VIYANA, 15 .A.A. — Reuter ajansı muhabirinden : Divanı harba verilen ilk sosyalist ağır yaralı olduğu için mahkemeye sediye ile nakledilmek icap etmiştir. Bu sosyalist idama mahkum edilip asılmıştır.

Ellerinde silah olarak yakalanan esirler divanı harbe, silahsız olarak yakalananlar sivil mahkemelere verilecektir.

Vilâyetlerde teşekkül eden divanı harplar birkaç sosyalist esirlerin muhakemelerini yapmışlardır.

Viyana morgunda teşhis edilememiş 100 kadar ceset vardır.

Sosyalist Viyana diş amele mahallelerinden bazılarında ve bazı vilâyet merkezleri civarlarında mukavemet etmekte devam ediyorlar.

Üçüncü idam

VIYANA, 15. A.A. — Reuter Ajansının muhabirinden : Sosyalistlerin tahmin ettiklerine göre, Plorisbolf mahallesinde, kendilerinden beşyüz kişi vurulup ölmüştür.

Yakalanan asilerden Kahler, bu sabah idama mahkum edilmiştir. Bu, Viyanada verilen idam kararlarının üçüncüsüdür.

Sosyalistlerin son tahassüngâhlarına karşı, bugün öğleden sonra hücum başlayacaktır.

Başvekil Dolfuss'un radyo ile tamim edilen davetine sosyalistlerden pek az kimseler icabet etmiştir.

Nihaî hücum

VIYANA, 15 .A.A. — Askerî kıtaat ile Heimvehren'lerin henüz mukavemet eden sosyalist merkezlerine nihaî bir hücüm tasavvur etmekte oldukları bildiriliyor. Ölenlerin ve yaralananların büyük bir kısmı müsademelere iştirak etmemiş olanlardır. Bunlar, sosyalistlerin vaziyet aldıkları muazzam amele evlerinde oturan kimselerdir.

Henüz tenkil edilmeyenler

VIYANA, 15 .A.A. — Yukarı Avusturyada kâin tuzlaların merkezi bulunan "Ebensee' 'den bildirildiğine göre, Şutsbund'lar oralarda siperler vücuda getirmişlerdir.

Bir topçu müfrezesi o istikamete doğru gitmiştir.

Tuna üzerinde, Mauthaussen'de halkın galeyanda bulunduğu haber veriliyor.

Icap ederse Devletler Viyanayı işgal edecekler mi ?

PARIS, 14. A.A. — Havas Ajansı bildiriyor :

Avusturyadaki kanlı hâdiseler Fransız matbuatını şiddetle endişeye düşürmektedir. Bu hâdiseler, beynelmilel mahiyette çok nazik bir mesele ortaya koymaktadırlar. Efkârı umumiyeye göre Avusturyanın vaziyeti başlıca devletlerin müşterek bir hareketini icap ettirmektedir.

L'Oeuvre gazetesi diyor ki : " Fransa, Ingiltere, İtalyanın anlaşmasıdır ki, Avusturyanın siyasî hüriyetini kaybetmesine mâni olabilir. Fakat bu anlaşma olabilecek midir ?"

Ayan meclisi hariciye encümeni reisi Henry Berenget de Aero, Economique Financier gazetesinde yazdığı bir makalede diyor ki :

" Faşist İtalya, Nazi Almanya ile bozuşmak istemiyor Fakat, Viyanaya yerleşmesini de istemiyor. İtalya, Alman hükûmetinin zamanında cesaretini kırabileceğini henüz ümit etmektedir. Fakat, icabında Viyanayi işgal etmekte kat'iyyen tereddüt göstermiyecektir. İngiltere herhalde milletler cemiyetine müracaat edilmesini ve Avusturyanın muhafazasını terviç etmektedir. Fakat, bundan evvel Almanya nezdinde bütün hukukî vasıtaların kuvvetlenmesini istemektedir. Fransa, İngiltereye bu hususta daha azimkâr bir surette iştirak eder. Çünkü Fransa biliyor ki, sulh ancak ittihat ile muhafaza olunabilir. Ve zaruret hasıl olduğu takdirde Avusturya hükûmetinin emrine kıtaat vermek suretiyle Viyananın anlaşma tarikiyle beynelmilel işgali icap edecektir. İşte bugün, içinde bulunduğumuz vaziyet budur. Yarın ne olacak ? Şayet Dollfuss isyana galebe çalarsa, derhal, daimî milletler cemiyeti meclisine müracaat edebilecektir. Ve mezkûr mecliste hemen toplanarak icap eden kararları alacaktır. Fakat, Dollfuss isyanla başa çıkamazsa, vaziyet derhal vahimleşecektir. Viyanayi muhafaznın, aüç büyük devlet, bir dakika kaybetmeksizin ve lüzumunda beynelmilel müsellah bir kuvvetle harekete geçmelidir. Aksi takdirde milletler cemiyetinin sonu gelecek ve Avrupada muharebenin başlangıcı olacaktır. "

Naziler de sıralarını bekleyorlar

BERLIN, 1. A.A. — Volf Ajansından: Alman matbuatı, Avusturya hadiseleri hakkında bol bol tefsirlerde bulunuyorlar.

Gazeteler, Avusturyayı, ancak nasyonal - sosyalizmin hercü merçten ve ihtilâlden kurtarabileceğini yazıyor ve Avusturya hükûmetinin fecî acini kaydederek, M. Dolfuss'un Marksistlere galebesinin, icap eden huzur ve sükûnu iadeye kâfi gelmiyeceğini beyan ediyorlar.

Memleketlerinde, en kuvvetli fırkayı teşkil eden Avusturya nasyonal-sosyalistleri, hâdisata karışmayıp intizâr halindedirler. onlar, kendi vakit ve saatlerinin ne zaman geleceğini bilmektedirler.

Asî bir mahalle teslim oldu

VIYANA, 15 .A.A. — Volff ajansı muhabirinden : Tunanın sol sahilinde bulunan Florisdorf mahallesi âsilerin uzun bir mukavemetten sonra beyaz bayrak çekmeleri üzerine hükûmet kuvvetleri tarafından işgal edilmiştir.

Meidling mahallesinde tekrar muharebe başlamıştır.

Divanı harp ilk idam kararını vermiş , bir asıyı idama mahkûm etmiştir.

Sosyal demokrat liderlerinden içlerinde belediye reisi ve birçok meb'uslar ve şahsiyetler bulunan elli kişi kadar tevkif edilmiştir.

VIYANA, 15 .A.A. — Viyana cenubunda Laabreg sırtlarında tehassun eden Şutsbund'ların teslim oldukları bildiriliyor.

Bu mevki ,asker ve zabtıa tarafından işgal edilmek üzeredir.

Tunanın sol sahilinde dahi, hükûmet kuvvetleri, mukavemet görmeksizin, ilerilemektedir.

Bir çok noktalarda âsiler, başvekilin ültimatomunda verilen mühletin son dakikasında ,kısmen terki silah ederek çekilmişler, kısmende teslim olmuşlardır.

Asilerin mukavemetleri

VIYANA, 15 .A.A. — Nim resmî vaki olan beyanata nazaren, sosyalistlerin mukavemeti her tarafta kırılmış ve pek çok silâh müsadere edilmiştir.

Daha iki gün muharebe

VIYANA, 15. A.A. — Reuter Ajansı bildiriyor :

Sükûnetle geçen bir geceden sonra, Viyana normal şeklini almaktadır. Tramvay münakalâtı tekrar başlamıştır. Hükûmetin, münferit isyan merkezlerini tamamiyle bastırması için daha iki gün lâzımgeldiği zannolunmaktadır.

Siyasî müdahale yok

VIYANA, 15. A.A. — Salâhiyettar membalardan haber verildiğine göre M. Dollfuss nezdinde siyasî müdahalelerde bulunulduğuna dair bazı mahafil tarafından işae edilen haberlerin asl ıyoktur.

Resmî bir teblig

VIYANA, 15 .A.A. — Resmî istihbarat bürosu teblig ediyor :

" Daha, dün, bilhassa sosyalist belediyenin inşa ettirmiş olduğu toplu binalarda yerleşmiş olan sosyal-demokrat isyanının mukavemet merkezlerinin büyük bir kısmı kıtaat tarafından iskat ettirilmiştir.

Bu münasebetle, bu binaların içinde oturanların maddî istirahatlarını temin edecek mimarî telekkilerden ziyade dahilî bir harp vukuunda sevkulceyş ehemmiyeti telâkkilerine istinaden yapılmış olduğu görülmüştür.

Fevkalâde kütleler halinde yapılmış bu inşaata karşı, yalnız topçu ateşi müessir olabilirdi.

İtalya müdahaleye lüzum görmiyor

ROMA, 15. A.A. — Havas Ajansı muhabirinden :

Intizamı temin edebilmesine yardım için Avusturya hükûmeti lehine bir askerî müdahalede bulunmak ihtimali hakkında İtalyanın Londra ve Paris hükûmetlerinin fikrilerini yokladığına dair ecnebî menabiden gelen haberlerin aksine olarak, İtalyanın, tamamen dahilî bir siyaset mahiyetinde olan Avusturya hadiselerine kuvvet veya bir başka vasıta ile müdahaleyi düşünmediği anlaşılmaktadır.

Bu mütaleata şunlar ilâve edilmektedir.

Avusturyaya hariçten yardım ihtimali ancak Avusturya hariçten askerî bir tehlikeye maruz kaldığı takdirde haklı gözükebilir.

Böyle bir meselenin mevzuu bahsolacağına ihtimal vermeyi icap ettirecek hiçbir şey yoktur.

Asilerin kaçmaması için

BERLIN, 15 .A.A. — Volff ajansı bildiriyor :

Viyanadan gelen haberlere nazaran, bazı mahallelerde kat'i surette sükûnetin tesisi daha bir müddet sürecektir. Bugün Tunanın sol sahilindeki Florit Sdorf mahallesinin çevrilmesi ve son mukavemet merkezlerinin topçu ateşi ile tahribi düşünülmektedir .

Viyana polisi, muharebelerde şimdiye kadar beş yüzden fazla ölü ve binlerce yaralıya mal olduğunu bildirmektedir. Bununla beraber bombardıman edilen binaların ankazı altındaki ölü adedi henüz meçhuldur. Bunlara arasında birçok kadın ve oçcuk bulunmaktadır. Kıtaat arasında da mühim zayiat vardır.

Hükûmet, isyancıların kaçmasına mani olmak için Çekoslovakya hududunu takviye eylemiştir.

Tevfik Rüştü B.

(Başı 1 inci sahifede)

ve bazı zevat tarafından karşılanmıştır. Bir müfreze polis selâm resmini ifa etmiştir. Tevfik Rüştü Bey doğruca Tokatliyan oteline giderek istirahat etmiş ve bazı ziyaretler kabul etmiştir. Sıhhiye vekili Refik Bey, Büyük Millet Meclisi reisi Kâzım Paşa Hazretleri Vekil Beyi ziyaret ederek uzun müddet görüşmüşlerdir. Fransız sefiri M. Kammerer Tevfik Rüştü Beyi dün için öğle yemeğine davet etmişti. Vekil Bey dün bu daveti kabul ederek saat 13 te sefarethaneye gitmiştir.

Ziyafette Fransız sefareti erkânı ve Kocaeli mebusu ve Türkiye Turing ve otomobil klübü reisi Reşit Saffet Bey bulunmuşlardır. Ziyafetten sonra M. Kammerer Tevfik Rüştü Beyle uzun müddet görüşmüştür.

Tevfik Rüştü Bey tren işlediği takdirde bu akşam Eskişehire hareket edecek ve orada bulunmakta olan Başvekil Paşa ile buluşacak ve oradan beraber ce Ankaraya gideceklerdir.

M. Kammerer de ayni trenle gidecektir.

M. Maximos'u ziyaret

ATİNA, 15 (Milliyet) — Dün İngiliz ve Bulgar sefirleri Hariciye nazırı M. Maximosu ziyaret etmişlerdir. Ziyarette neler konuşulduğu malûm değildir.

M. Titulescu Bükreşe hareket etti

ATİNA, 15 (Milliyet) — Romanya Hariciye nazırı M. Titulescu bugün öğleden sonra trenle Atinadan Bükreşe hareket edecektir. Muhalefet reisleri M. Titulescuyu ziyaret ederek Balkan misakı ve Balkanlardaki vaziyet etrafında görüşmüşlerdir.

M. Venizelos Atinaya dönüyor

ATİNA, 15 (Milliyet) — Hariciye nazırı M. Maximosun fırka reislerini davet ederek, bu içtimada gerek misak, gerek Balkan antantı konseyinin ilk içtimamda teati edilen fikirler hakkında izahat vereceğini bildirmiştim. Giritte bulunan M. Venizelos, eğer kendisi de davet edilirse, bu içtimada bulunmak üzere Atinaya hareket edeceğini bildirmiştir. M. Venizelos muhalefet rüesasına gönderdiği bir telgrafta, misakın imzasından mütevellit vaziyet hakkında bir rapor gönderdiğini bildirmiştir. Bu rapor henüz alınmamıştır.

Balkan misakı ve Lehistan

VARŞOVA, 15. A.A. — Yarı resmî gazete, Balkan misakı hakkında şunları yazıyor:

" Bu misak, itiraz kabul etmez surette müsait bir hadise teşkil etmektedir. Umumî sulhun kurulması Balkanlardan başlamalıdır. Alâkadar memleketleri bir oyuncak olarak istimsar etmekten meneden her mıntakavi itilâf bir gün müşterek bir çatı ile örtülebilecek olan binanın temelleri demektir. Balkanlarda ihmal edilemiyecek bir unsur teşkil eden Bulgaristanın iltihakının misaka lâyik olduğu ehemmiyeti vermesi [illegible] edilmek muvafık olur. Bununla beraber, misakın umumî olmayan bugünki şekli ile dahi, Avrupanın cenubunda doğrudan doğruya tesirleri olacaktır.

Misakın, ayni zamanda haksız olarak küçük ismi verilen devletlerin kendilerinin bir tarafa bırakılmasına müsade etmedikleri ve bilâkis sulhun tahkimi eserinde ekseriya büyük devletlerle tekaddüm ettiklerini vazih bir surette isbat etmektedir.

Amerikadan Gaziye bir mektup

(Başı 1 inci sahifede)

ise gidilecek yolu gösteriyor.

Işte bütün bu devâsa icraattan dolayıdır ki Zatiâlilerine yazıyorum.

Diğer Hıristiyan kiliselerinin şimdiye kadar papazları vasıtasiyle size müracaatta bulunup bulunmadıklarını bilmiyorum.

Amerikadan ilk istirhamda bulunan kilise bizimki ise, bu şeref bizim içnicidden büyüktür. Yeni " Parish House" mıza asılmak üzere imzalı bir fotoğrafınızı rica ediyoruz. Reisicümhurumuz Franklin D. Roosevelt'in de bir kıta fotoğrafına malik bulunmaktayız. 1927 birinciteşrin, 1923 ağustos ve 1931 mayısındanberi liderliğiniz altında milletinizin büyük terakkilere mazhar olması dolayısiyledir ki bir de Zatiâlilerinin fotoğrafilerine nail olmayı fevkalâde arzu ediyoruz. Bu şerefi bize bahşedeceğinizi ümit ederiz.

Hürmetle
Papaz C. Greenway

Tipi etrafı kastı kavurdu

(Başi 1 inci sahifede)

dükkânlardan az değildi.

Memurlar vesaitsizlik yüzünden yarı yarıya dairelerine gidememişler - dir. Ekser mekteplerde de, pek az talebe gittiğinden muntazam tedrisat yapılamamıştır.

Güdük ayın huşuneti, soğuğun şiddeti öğleye kadar devam etti. Öğleden sonra soğuk hafifler gibi oldu. Güneş — belki de kara hız vermek için — yüzünü göstermek tenezzülünde bulundu. Kapalı dükkânlar birer ikişer açılmağa, şehir mütat hayat ve faaliyetini almağa başladı. Hava müsait giderse bugün ve yarın şehrin mu tat ve tabii çehresini iktisap edeceği muhakkaktır.

Kara nakil vasıtalarının vaziyeti

Otobüslerin işlemesine dün de müsaade edilmemiştir. Dün yalnız Kocamustafapaşa — Keresteciler otobüsleri işlemişlerdir. Otomobiller , tekerleklerine zincir bağlamak şartile şehir dahilinde muntazaman çalışmışlardır.

Umumiyetle otomobillerin Maslak gibi şehir harici şoselere çıkmalarına müsaade edilmemiştir. Karın şehirde mucip olduğu vaziyetten bilistifade tarifelerinden fazla para istiyen şoför - ler görülmüşse de , bu hususta hiç bir şikâyet vaki olmadığı seyrüsefer idaresince beyan edilmiştir.

Bakırköy bez fabrikası ile çimento fabrikası arasındaki şose kısmı da, dün ciddî bir faaliyet sayesinde açılabilmiş ve bu şosede otomobillerin seyrüseferine müsaade olunmuştur.

Tramvaylar

İstanbul tramvay şirketi, bütün amelesini evvelki gece sabaha kadar yollarda çalıştırmış ve hatlara tuz döktür - müştür. Bu sayede dün sabah saat 7 ye doğru Şişli — Tünel hattında tramvay işletilmesi imkânı hasıl olmuştur. Maamafih tahrik edilen tramvayların remorkları kaldırılmıştı.

Bebek hattında sabahtan itibaren fakat hayli seyrek olarak tramvay işletilmiştir. Bu hat, düz olduğundan tramvay katarlarının remorkları çıkarılmamıştı.

Harbiye — Fatih hattı, saat 9 bu - çukta açılabilmiştir. Fakat ilk araba Amerika sefarethanesi önünde yoldan çıkmıştır. Bu araba yola konuncaya kadar bir, bir buçuk saat uğraşılmış ve bu müddet zarfında bu hatta münakalât durmuştur.

Dün sabah saat 6,5 ta Şişhanede bir araba yoldan çıkmış ve bu da, seyrüseferin devamına bir müddet mani olmuştur.

Üsküdar tramvaylarının, dün muntazaman işlemeleri temin edilmiştir. Bir refikimiz , evvelki gün de Üsküdar tramvayları seferlerinin tatil edildiğini yazmış ise de bunun doğru olmadığı şirketten bildirilmiştir.

Evvelki gece ve dün belediyenin verdiği amele ile şirketin amelesi mütemadiyen yolları kardan temizlemiş - ler ve bu sayede münakalâtın devamını temin etmişlerdir. Yalnız evvelki gün ve öğleye kadar dün Üsküdardan hareket eden tramvaylar Kısıklıya kadar çıkamıyarak Millet bahçesi önünden dönmüşlerdir. Millet bahçesi — Kısıklı kısmı da dün öğleden sonra açılmış ve tramvayların nihayete kadar gitmeleri imkânı temin edilmiştir.

Trenler

Sirkeci — Yeşilköy trenleri dün muntazam işlemişlerdir. Evvelki gün bu hatta görülen teehhür ve intizamsızlık, gece bütün amelenin yolları açması sayesinde izale edilmiştir.

Ekspres ve konvansiyonel trenleri de küçük teehhüratla gidip gelmektedirler. Yalnız dün sabah Sirkeciden kalkan Edirne postası, yolun açılmasına intizaren hayli müddet Yedikulede beklemiştir.

Haydarpaşa — Pendik hattında münakalât evvelki akşam tamamen durmuştu. Dün öğle üzeri Haydarpaşadan Bostancıya kadar yalnız sahil tarafındaki hattan bir trenin gidip dönmesi imkânı temin edilmiştir. Diğer hattın da açılmasına dün akşama kadar çalışılmıştır.

Evvelki sabah Gebzeden Kartala kadar iki makine ile gelebilen bir trenin yolcuları, geceyi Kartalda geçirmişlerdir. Ankara ve Toros trenleri evvelki günden dün akşama kadar ne gelmiş, ne de gitmişlerdir. Yoldaki Ankara treni ve diğer postalar hep İzmit civarında kalmışlardır. Karın Boz öyüğe kadar hattı kapattığı ve yolun temizlenmesine çalışıldığı haber verilmektedir.

Limanda seyrüsefer

Limanda seyrüsefer, dün az çok eski haline gelmiştir.

Haliçte: Evvelki akşam az çok teehhürle işleyebilen vapurlar, Sütlüce iskelesi bozulduğu için yalnız mezkûr iskeleye uğrayamamışlardır. Dün Sütlüce iskelesindeki arıza izale edilmiş ve Haliç vapurları muntazam iş - lemiştir. Yalnız dün bazı vapurlar, Defterdar iskelesini tutmamışlardır.

Boğaziçinde: Boğaziçi vapurları da, dün pek küçük teahhürla işlemişlerdir. Boğaziçi vapurları, evvelki gece, tipi müsaade ettikçe Köprüden kaldırılabilmiştir. Halk, köprünün Boğaziçi iskelelerinde çok sıkıntı çekmiş, vapur tahriki için mütemadiyen köprüdeki başmemurluğa müracaat ve ta - hacüm vaki olmuştur.

Akay vapurları: Akay idaresi vapurlarının seyrüseferi dün eski haline gelmiş, Adalara ve Yalovaya da vapur tahrik edilmiştir. Bu idare vapurları, evvelki gün saat 12 buçuktan 17 bu - çuğa kadar hiç işlememiştir. 17 bu - çuktan sonra tipi müsaade ettikçe bir vapur kaldırılmıştır.

Gece saat 11,45 te köprüden kalkan vapur, havanın muhalefetinden dolayı Sarayburnundan köprüye avdet etmiştir. Bu vapurun bir kısım yolcuları geceyi vapurda geçirmişlerdir. Etraftaki yiyecek satan dükkânlar açık bulunduğundan vapurda sabahlayanlar, yiyeceklerini oralardan temin edebil - mişlerdir.

Büyük denizlerde

Liman idaresine gelen malûmata göre, Karadenizde fırtına oldukça şiddetle devam etmektedir. Vapurlar, dün de akşama kadar boğazdan çıkmamış - lardır.

Yalnız Devlet Denizyolları idaresinin Gülcemal vapuru, dün akşam Karadenize hareket etmiştir. Ankara vapuru bugün Karadenizden limanımıza gelecektir. Konya vapurunun dün akşam İzmirden avdeti bekleniyordu. İzmir vapurunun İzmirden İskenderiyeye hareket ettiğine ve yoluna salimen devam etmekte olduğuna dair malûmat gelmiştir. İdareye, her hangi bir kaza vuku bulduğuna dair lehülhamt haber gelmemiştir.

Vapurculuk Türk Anonim şirketi postalarından Millet vapurunun dün akşam Karadenizden avdeti bekleniyordu.

İnönü vapuru Mersinden İzmire müteveccihen salimen yoluna devam etmektedir. Bartın vapuru Mudanyadan, Uğur vapuru ile evvelki gün gelecek olan Tayyar vapurunun İzmitten dün akşam limanımıza avdetlerine intizar ediliyordu. Vapurculuk şirketine de, kendi vapurları hakkında her hangi bir kaza ve arızaya dair malûmat gelmemiştir.

Bir gemi kaarya oturdu

Dün sabah, Yeniköyde akıntı burnunda İris ismindeki bir İtalyan şilepi, karaya oturmuştur. Vapur, kendi vesaitile kendini kurtaramamıştır.

Gemi kurtarma şirketinin Lâmia tahlisiyesi, vapurun imdadına şitap etmiştir. Mukavele yapılır yapılmaz, vapurun tahlisine başlanacaktır. İris vapuru, 4700 tonluk bir şileptir. Köstenceden buğday ve saire hamulesile geliyordu.

Telgraf ve telefon muhaberatı

Fırtına yüzünden telgraf ve telefon hatlarında vukua gelen arızaların tamirine devam edilmektedir.

Dün akşama kadar yalnız İstanbul İzmit arasında bir tel temin edilmişti. İzmitten ve Kartaldan birer heyet yola çıkmış ve tellerin ıslahına çalışmağa başlamıştır.

Ankara ile muhabere telsizle temin edilmektedir. Yıldırım işaretile verilen hususi telgraflar Ankara için kabul edilmekte ve telsizle verilmektedir. Adi telgraflar, her hangi bir teehhürden mütevellit mes'uliyet posta idaresine ait olmamak şartile, telsizle verilmek üzere kabul edilmektedir.

Tellerin ıslahına kadar Anadolu merkezlerile telefon muhaberatı da yapılamaktadır. Rumeli cihetindeki hatlarda şayanı ehemmiyet arıza yok gibidir.

Mülhakatta vaziyet

Mülhakattan mühim bir kaza vukuuna dair malûmat yoktur. Yalnız evvelki akşam 20 — 30 kurttan mürekkep bir sürü, Kartal - Pendik yolu üzerine inmiş ve jandarma devriyeleri tarafından kovulmuştur.

Maslak yolunda Ayasağa köşkünde erzak götüren beş kişi, evvelki gün boraya tutulmuş ve içlerinden biri kaybolmuştur. Bunun dün sabah donmuş olan cesedi bulunmuştur.

Bakırköy kazası mülhakatından bazı köylerle muvasala dün de temin edilememiştir. Maamafih Bakırköy kaymakamlığı, bu köylerin ekmek ve un gibi zaruri ihtiyaçlarının bir iki gün için müemmen bulunduğunu tesbit etmiş - tir.

Üsküdar mülhakatında mühim bir vaziyet hâdis olmamıştır. Bu mıntaka da da Üsküdar — Şile yolu dün açılmış ve otobüsler gidip gelmeğe başlamıştır.

Fırtınanın şehirde tahribatı

Fırtına, şehirde de oldukça tahribat yapmıştır. Bu cümleden olarak Kadıköyünde bir evin çatısı çökmüş, Cibalide bir bina yıkılmış, Kasımpaşada eski bir kârgir bina ile üç ahşap ev inhidam etmiştir. Şehrin muhtelif semtlerinde yıkılmak tehlikesi gösteren dam lar görülmüş ve bu gibi binaların belediyece tahliyesine teşebbüs edilmiş - tir.

Maili inhidam binaların belediyece tesbitine devam edilmektedir.

Evvelki gece Kadıköyünde Osman ağa mahallesinde oturan Çeşme mücadele memurlarından Hulûsi Efendinin evinin çatısı da kar ve fırtınadan çökmüştür. Nüfusça zayiat yoktur.

§ Çemberlitaşta Atik Alipaşa camiinin iç tarafında mevcut sütunlar 4 yerinden çatlamıştır.

Soğuktan iki kişi bayıldı

Soğuktan biri Beyazıtta, biri de Fatihte iki kişi kan hücumundan bayılmış ve civar hastanelere kaldırılarak tedavi edilmişlerdir.

Ekmek ve mahrukat

Şehirde kâfi miktarda un ve buğday stoku vardır. Buna rağmen maalesef bazılarının hiç ihtiyaçları yok - ken — ihtiyaten — fırınlara tehacüm ederek fazla miktarda ekmek aldıkları görülmüştür.

Belediye, ledelicap , kamyonlarile her mıntakanın un ve ekmek ihtiyacını temin için tedbir almıştır. Halkın da hiç lüzumu yokken ihtiyacından fazla ekmek almaktan vazgeçmesi tavsiye edilmektedir.

Kömür fiyatlarına gelince; odun 5,5 — 6 liraya, kömürün kilosunun mahallelerde 7 — 7,5 kuruşa kadar satıldığı görülmektedir. Belediye, ihtikâra mani olmak için tedbir almaktadır.

Terkos smuslukları dondu

Şehrin bazı mıntakalarında , evvelki akşam ve dün Terkos musluklarından bazıları donmuştur. Bir çok evlerde sıcak sularla musluklardaki donun çözülmesine uğraşılmıştır.

Balıklar karaya düştü

Fırtınadan Galata köprüsü ile diğer bazı sahillere baygın bir halde bir hayli balık düşmüştür. Su üstünde yüzen bu balıklardan bir çoğu, kayıkçılar tarafından sırıklarla ve ağlarla avlanmıştır.

İzmirde iki yelkenli battı

İZMİR, 15 (Milliyet) — İzmir tamamen kalın bir kar tabakası ile örtülüdür. Gece yarısı fırtına ile başlayan şiddetli kar gündüz de devam etti. Sabah körfez vapurları seferlerini yapamadılar.

Bir yunan ve bir Türk iki büyük yelkenli gemisi parçalandı, battı. Gece de kar ve fırtına devam etti.

Milâs ve Muğladan Aydına giden otomobiller kardan çok müşkülâtla şehre varabildiler.

Torbalı kazasında ahşap dükkânlar, barakalar yıkıldı , bir çok servi ağaçları devrildi.

İzmirde yirmi üç senedenberi ilk defa böyle bir kar fırtınası görülüyor. Sokaklarda yalnız çocuklar değil, büyükler de kar topu oynuyorlar. Gece bütün vapurlar fırtına yüzünden limandan dışarıya çıkamadılar.

Bandırmada dört kayık parçalandı

BANDIRMA, (Milliyet) — Deniz de, karada kar fırtınası korkunç bir şekilde devam ediyor. Asya vapuru İstanbula hareket edemedi.

Demir alamadığından iskelede kaldı. Sabah İstanbuldan gelen Adnan vapuru, Asya vapuru iskelede bulunduğundan yanaşamadı. Yolcularını çıkaramadan Kapudağına gitti.

Dalgalar rıhtımın otuz metre ilerisindeki zahire yığınlarını devirmektedir. Dört sandal parçalandı. Fırtınadan umumî elektrik direklerinden üçünü devirdi. Bir çok binaların bacaları ve kiremitleri uçtu.

Yunanistanda otuz senedir görülmemiş kış

ATİNA, 15 (Milliyet) — Dündenberi bütün Yunanistanda şiddetli bir kar tipisi hüküm sürmektedir. Gazetelere göre, Yunanistanda otuz seneden beri böyle bir hava görülmemiştir.

Bir çok şehirlerde münakalât durmuştur. Hariçle telgraf muhaberatı da inkıtaa uğramıştır. Tisalya, Epir ve Makedonyada kış daha şiddetlidir. Makedonyada karın irtifaı bir metreyi bulmuştur. Hararet derecesi — 8 dir.

Denizlerde de tipi ile beraber müthiş fırtına hüküm sürmektedir. Vapurların seyrüseferleri durmuştur. Bir çok yerlerde motör ve yelkenlilerin battıkları söyleniyor.

Vecihi hayat mektebinin imdat teşkilât

Evvelki günkü kar fırtınasında Vecihi Hayat mektebi izcileri imdat teşkilâtı posta posta etrafa yayılarak vazife görmeğe başlamışlardır.

Birinci posta Göztepe — Çifte havuzlar civarında karlar altında donmak üzere bir şahsı kurtarmıştır. Bu zat üniversite döçentlerinden doktor Fazıl Beydir. Fazıl bey mektebe getirilerek doktor tarafından ilk tedavisi yapılmıştır.

İkinci posta da Göztepe civarında ma hallebici Mustafa, bakkal Hasan efendilerle, Hüsniye hanımla çocuğu Aliyi karlar içinden kurtararak mektebe getirmişlerdir.

Bunlar gece mektepte misafir edilmişlerdir.

Göztepede oturan Tursun beye ait bir araba da atile birlikte kurtarılmıştır.

İmdat kolları bundan başka uçmuş şapka, palto gibi bir çok eşya da bularak polise teslim etmişlerdir.

Kazazede motörü iskeleye yanaştırmak istemeyenler

Evvelki günkü kar tipisi bütün şiddetile devam ederken devlet demiryolları memurlarını İstanbul tarafına geçiren bir motörün pervanesi kırılarak müşkülâtla Salacak iskelesine yanaşmak isterken iskeleden memurların buna mümanaat etmek istedikleri yazılmıştı.

Dün bu hususta Şirketi Hayriye müdürlüğünden izahat istedik. Bize henüz böyle bir şeyin raporu gelmediğini söylediler. Maamafih haber aldığımıza göre, bu iş üzerinde tahkikat başlamıştır.

Balıkesirde kar

BALIKESİR, 15 (Milliyet) — Dünden beri kr devam etmektedir. Demir yolu nakliyatı tamamile durmuş bir haldedir. Her taraf karla örtülüdür.

Kar makinesi ne işler yaptı?

Belediyenin 6 sene evvel vukua gelen şiddetli kışlar üzerine 18 bin liraya Avrupadan satın aldığı kar makinesi iki gündür faaliyette bulunmaktadır. Kar makinesi evvelki gün Beyazıt meydanını, dün de Hürriyeti Ebediye tepesinden Mezbahaya inen yokuşu temizlemiştir. Makine muvaffakıyetle işlemektedir.

Kar devam edecek, tipi olmıyacak

Kandilli rasathanesinden aldığımız malûmata göre dün hararet derecesi asgari nakıs beşe kadar inmiştir. Azamî hararet te nakıs 1,5 olarak kaydedilmiştir.

Dün akşama kadar yağan karın irtifaı 12 santim olarak tesbit edilmiştir. Kandilli rasathanesinin verdiği malûmata göre, havanın daha bir kaç gün fasılalı bir surette karlı olması muhtemeldir. Fakat fırtına ve tipi olmıyacaktır.

Bir çimacı denize düştü, kayboldu

Evvelki akşam saat 18 de Beykozdan Tarabyaya gitmekte olan Şirketi Hayriyenin 64 numaralı vapurundan Tarabya iskelesine çima vermekte olan çımacı Yanko havanın muhalefetinden müvazenesini kaybederek denize düşmüş ve boğulmuştur. Her ne kadar aranılmış ise de bulunamamıştır.

Ankara treni altı saat geç kaldı

Dün saat 10,22 de Haydarpaşaya gelmesi lâzım gelen Ankara sürat katarı altı saatten fazla bir teehhürle gelebilmiştir. Dün akşam Ankara treni Haydarpaşadan vaktinde hareket etmiştir.

İzmitte tipi devam ediyor

İZMİT, (Hususî muhabirimizden telefonla) — İki gündenberi olanca hızile devam eden kar tipisi hâlâ kesilmiş değildir.

Karın yüksekliği şehirde yarım metreyi bulmuştur. Gece şehire kurt sürüleri inmiştir. Şehirde işliyen vesait seferlerini muattal bırakmağa mecbur kalmışlardır. Trenler saatlerce teehhürden sonra gelmektedir. Derincede bir marşandiz treni devrilmiştir. Zayiat yoktur.

Kar bugün kara yelle eserken Ulu Gazi mektebinde ve memleket hastanesinde yangın olduğu haber verilmiş, itfaiye derhal yetişerek her iki yangını söndürmüştür. Memleket hastanesinin eczane kısmı yanmıştır. (6) bin lira kadar bir zarar tahmin edilmiştir.

Edirnede

EDİRNE, 15 (Telefonla) — Bugün dünkü fırtınaya nisbetle hava sakinleşmiştir. Yalnız kuru soğuk hüküm sürmektedir.

Ankara Hilâliahmeri kömür dağıtıyor

ANKARA, 14 (A.A.) — Verilen malûmata göre, Hilâliahmer cemiyeti Ankara merkezi şehirdeki fakirlere bir yardım olmak üzere kömür dağıtmağa başlamıştır.

Bu tevziata başlanılan bu son iki gün zarfında dağıtılan kömür miktarı 10 bin kiloya varmıştır. Tevziata devam olunmaktadır.

BALIKESİR, 14 (A.A.) — On sekiz saatten beri tipi halinde kar yağmaktadır. Mülhakatla, münakale durmuştur. İstanbuldan Bandırmaya gelen vapur, havanın muhalefetinden yolcularını çıkarmamış olduğu için Bandırma — İzmir ekspresi, İstanbul postasını alamamştır.

Memleketin her tarafında kar

ANKARA, 14 (A.A.) — Meteoroloji müessesesinin verdiği malûmata göre, üç gündenberi bütün Türkiye düşük tazyikli saha dahilinde bulunmaktadır.

Düne kadar bu saha haricinde kalmış olan cenubî Anadolu mıntakası da 34 saat zarfında bu saha dahiline girmiş bulunmaktadır. Yalnız Trakya mıntakasının orta ve havalisi son bir gün zarfında düşük saha haricinde kalmıştır. Son yirmi dört saat zarfında Trakya mıntakasında Edirne ve havalisi hariç bütün Türkiye yağışlı geçmiştir.

Yağış cenubî Anadoluda yağmış ve diğer mıntakalarda kar ve karla karışık yağmur şeklinde devam etmiştir. Bilhassa orta Anadolu mıntakasında kuvvetli oraj ve kar tipisi kaydedilmiştir.

Trakya mıntakasında suhunet tekrar sıfırın altına düşmüştür. Bu sabah Edirnede suhunet derecesi sıfırın altında 27 , Lüleburgazda 6 ve İstanbulda bir derece olmak üzere kaydedilmiştir.

Ege mıntakasında 12, Balıkesirde 6, İzmirde 4 santimetreyi bulmuştur. Orta Anadolu mıntakasında tamamen karlı geçmiştir. Ankara ve civarında bu sabah şiddetli bir kar tipisi kaydedilmiştir. Bu mıntakadan en fazla kar gören yeri Yozgattır. Burada karın kalınlığı 22 santimetreyi bulmuştur.

Cenubî Anadolu yağmurlu geçmiştir. Dörtyolda iki gündenberi devam eden şiddetli oraj son yirmi dört saat zarfında şiddetini arttırmak suretile devam etmiştir.

Burada ölçülen yağmur miktarı 90 milimetredir. Maraşta 35 , Urfada 19 milimetre yağmur ölçülmüştür.

Şarkî Anadolu mıntakası karlı geçmiştir. Karın yüksekliği Sarıkamışta 75, Karsta 54, ve Erzurumda 29, santimetreyi bulmuştur. Karadeniz kıyıları mıntakasında, Trabzon ve Giresun hariç , yağışlı geçmiştir. Yağış Rizede kar Zonguldakta karla karışık yağmur ve mıntakanın diğer yerlerinde yağmur şeklinde olmuştur. Zonguldakta şiddetli fırtına kaydedilmiştir. Bu mıntakanın gece suhuneti 5 derece etrafında , gündüz suhuneti ise 8 derece etrafında kaydedilmiştir.

Kısa haberler

Kadınlar birliğindeki konferansların ikincisi

Kadınlar birliği tarafından tertip edilen konferanslardan ikincisi dün akşam saat 17 de Halkevinde Üniversite kadın hastalıkları ordinaryüsü Liefmann tarafından verilmiştir. Konferansın mevzuu "kadının sıhhati devletin en mühim meselesidir." idi. Konferanstan sonra genç sanatkârlar tarafından bazı klâsik parçalar çalınmıştır.

* Himayeietfal cemiyeti Eminönü kaza kongresi bugün saat 14,5 da kaza merkezi olan Divanyolunda sıhhî müzenin karşısındaki dairede yapılacaktır.

* *Neşet Ömer Bey* — Cumartesi günü Ankarada toplanacak âli sıhhat şûrasına iştirak etmek üzere Üniversite rektörü Dr. Neşet Ömer Bey bu akşam şehrimizden hareket edecektir.

* *Umumî kooperatif lokantası* — Feshane mensucat şirketi amele kooperatif lokantası yarın saat 12 de merasimle açılacaktır.

* *Dişlabiplerinin içtimaı* — Diş tabipleri cemiyeti dün öğleden sonra Etibba odasında on beş günlük içtimalarını yapmışlar ve meselki bazı meseleleri görüşmüşlerdir.

* Mekteplerde Hilâliahmer gençlik teşkilâtı yapmak üzere tetkikatta bulunmakta olan Sivas mebusu Rahmi Beyin riyasetinde Maarif memurlarının iştirakile yapılacak içtima, Rahmi Beyin rahatsızlığı dolayısiel başka bir güne bırakılmıştır.

* Himayeietfal cemiyeti İstanbul merkezi için Cağaloğlundaki eski Emniyet sandığı binasının satın alınmasına karar verilmiş ve muamelesine başlanmıştır. Yakında binada bazı tadilât yapıldıktan sonra İstanbul vilâyet merkezi oraya nakledilecektir.

Ankarada muhtarlık işleri

ANKARA, — Belediye teşkilâtı olan yerlerde muhtarlıklar ve ihtiyar heyetlerinin kaldırılması üzerine bu işlerle belediyeler meşgul olmaya başlamıştır. Ankara belediyesi de halkın bu gibi işlerinin geri kalmaması için derhal icap eden tertibatı almıştır. Belediye bu işlerle iştigal etmek üzere ayrı bir büro teşkil etmiştir. Bir müdür ve iki memurdan mürekkep olan bu büro muntazaman kendine ait olan işleri görmekte ve halkın müracaatları derhal neticelendirilmektedir. Evvelce vergi ve müsakkafat komisyonlarını ihtiyar heyetlerinden iki zat iştirak ediyordu. Bundan sonra da mahallelerden bu komisyonlara iştirak etme küzere belediye meclisi tarafından ikişer zat seçilecektir.

Denizyolları ve Akayın kömür ihtiyacı

Evvelce Seyrisefainde olduğu gibi, denizyolları işletme idaresi ve Akay idaresi de kömürlerini Ereğli kömür şirketinden almakta idiler. Ereğli kömür şirketi son günlerde bu iki idareye karşı taahhüdünü ifa etmemiştir. Bunun üzerine Denizyolları ve Akay vaziyeti İktısat Vekâletine bildirmişlerdir. Bu iki idare ihtiyacı olan kömürelri başka yerden tedarik etmeğe ve bedelini Ereğli şirketinden almağa karar vermiştir.

Ankarada taksi ücretleri indirildi

Ankarada taksi ücretelri diğer şehirlerimize nazaran pahalı idi. Bu ücretler birkaç sene evvel ve Ankaranın pahallığı nazarı dikkate alınarak tesbit olunmuştu Halbuki son seneler de Ankaradaki hayat pahalılığı da az çok tenezzül etmiş bulunmaktadır. Bunu nazarı dikkate alan belediye taksi ücretlerinin ne mikdar indirilmesi lâzım geleceği hakkında tetkikatta bulunmuş ve bunu tesbit etmiştir. Otomobillerin taksi ücretleri indirilmiş ve kararın tatbikine birkaç gündür başlanmıştır. Otomobillerin ilk hareketinde taksinin yazdığı 50 kuruş 15 kuruş noksaniyle 35 kuruşa indirilmiştir. Müşteriler taksi saatlerinin yazdığından 15 kuruş eksik vereceklerdir. Aletlerin yeni açış fiyatına göre tanzimi için belediyece otomobil sahiplerine muayyen bir mühlet verilmiştir. Bu suretle otomobillere rağbetin biraz artacağı da memuldür.

Davetler

Müze ve sergiler şubesi komite seçimi

Halkevinden : Havanın fırtınalı ve tipili olması dolayisile 14-2-934 de toplanamıyan Halkevi Müze ve sergiler şubesinin komite seçimi 18-2-934 pazar günü saat (17) de yapılacaktır. Şubeye mensup olan arkadaşların teşrifleri rica olunur.

Yeni neşriyat

Varlık

Bu kıymetli edebiyat ve fikir mecmuasını 15 inci numarası her zamankinden de zengin ve güzel münderecatla çıkmıştır. Yakup Kadri Beyin nefis tefrikası devam ettiği gibi Necip Fazıl'ın bir şiiri de bu nüshayı süslemektedir. Profesör Şekip Beyin bir müsahebesi, Selim Sırrı B. in makalesi, Cevdet Kudret Beyin bir neşriyle, Yaşar Nabi, Ömer Bedrettin, Gavsi Halit beylerin şiirleri bu nüshanın münderecatını teşkil etmektedir.

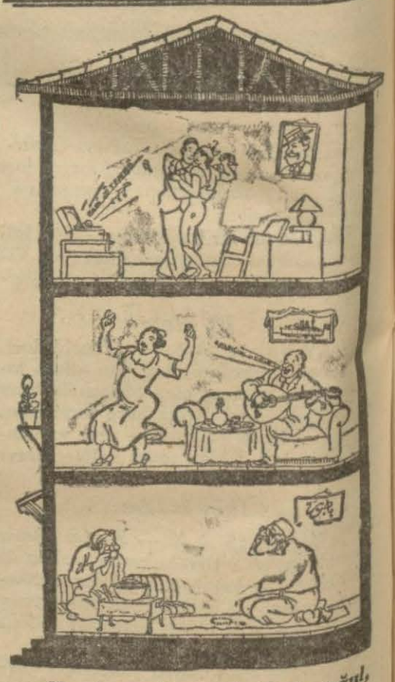

Her katta bir nesil: Dede, oğul, torun

Akbaba bugün renkli bir kapak içinde yeni şeklile çıkmıştır. İçinde güzide mizah muharrirlerimizin ve karikatüristlerin çok kıymetli yazı ve resimleri vardır. Bunlardan başka bir çok fıkra ve güzel yazıları içinde toplanmış bulunmaktadır. Karikatürist Ramizin bu nüshadaki karikatürlerinden evlerimizin iç yüzü adlı bir karikatürünü bu münasebetle iktibas ediyoruz.

Tarihî roman: 59

Güneşin Oğlu

Yazan: İskender FAHREDDİN

— Ne rüya gördün.. Anlat bakayım?

Mersâ, çoban kızının bakışlarından şüphelendi:

— Sen söyle, getirdiğin hayırlı haberler içinde (Bora)ya dair bir şey var mı?

Hitay, sağ elini göçebe kızının omuzuna vurdu:

— Onunla konuştum.. Hâlâ seni arıyor!

Mersâ yattığı yerden doğruldu:

— Beni mi arıyor?!

— Dağları, ormanları, yaylâyı baştan başa aramış. Seni bu kadar çok sevdiğini bilseydim..

Mersâ başını önüne iğdi:

— Elinden ne gelirdi, Hitay? Türkler, benim onunla birleşmemi istemiyorlar.. Görüyorsun ki, ben fena yürekli bir kız değilim. Onun için yurdumu, ana babamı ocağımı terkettim. Birleşik kabilelerin reisi olduğu halde beni bodurumlardan ve işkencelerden kurtaramadı. Benim gibi gönlünü ona vermiş temiz yürekli bir kızdan yurttaşlarımız ne zarar gördü? Fakat, Batıkuşu gibi soysuz ve kanı bozuk bir adam, yurdunuzu ve yurttaşlarınızı altüst etmeğe yeter..! Benim gibi bir zavallıyı işkence ile öldürmek istiyenler, evvelâ Batıkuşu'nu ve onun gibi yurdunuza fenalık yapanları ortadan kaldırsalar, daha iyi olmaz mı?

Bu sırada kulübenin önünde yavaş yavaş yürüyen iki ayak sesi işitildi.

Hitay hançerini alarak kapıya koştu.. Otların arasından gözetledi.

İki delikanlı kulübenin gölgelediği köşeye sinmişler, yavaş yavaş konuşuyorlardı:

— Kurultaya, ihtiyar bilgini öldürdüğümüzü haber verirlerse, ölüm cezası göreceğiz, değil mi?

— Korkma.. Bora mert bir delikanlıdır. Kimseye söylemez.

— Başka kimse görmedi.. Kurultaya kim haber vereck?

— Güneş'in oğlu (Batıkuşu)nun adını duyunca sözlerimize inandı ve bize: "Haydi, kaçmız!,, dedi.

— Mert adam dedim ya..

— Şu Batıkuşu'nu bir ele geçirsem.. Yaban domuzu parçalar gibi parçalıyacağım. Alçak köpek, yurt taşlarımızı biribirine geçirdi..

— Şimdi de aşağı Fıratta bir kabilenin başına geçmiş..

— Sahi mi?

— Gerçek ya.. Dün işittim.. Inan mamıştım.

— Onu koyunlar bile çobanlığa kabul etmezler.. O kabile, öyle bir baldırı çıplağı nasıl başına geçirmiş?!

— Ben de şaştım.. Şimdi yerlileri toplıyarak Ur ve Uruk şehirlerine baskın yapacakmış.

— Güneş'in oğlunda öç almak için mi?

— Tabiî.. Fakat, o tarafa bir akın yapılırsa, bütün Türklerin (Bora)nın peşinden geleceklerini düşünmemiş..

— Kuş beyinli adamlar kendinden başka bir şey düşünmezler ve her savaşta muvaffak olacağını zannederler.

Batıkuşu da öyle. Bora'nın sırtını yere getiremeyince yerlileri kışkırttı.. Etrafına toplıyacağı baldırı çıplaklarla yurduna karşı yürüyecek ve ölümden yılmaz reisimizi gûya mağlûp edecek...

Bir müddet sustular.

Hitay bu muhavereyi hayretle dinledikten sonra Mersâ'ya döndü:

— Ortalığı karıştıran Batıkuşu çok uzaklarda imiş, yavrum! Artık kimseden korkun kalmasın..

Mersâ şaşaladı.

Bora'yı öldürmek mi istemişler? Diye sordu.

Hitay o gün mabette olup bitenleri anlattı:

— Mabut Enhil senin kanını istemiş. Bütün halk mabede toplanmıştı. Işin iç yüzü anlaşıldı.. Bu haberi çıkaran bilginlerden birini (Batıkuşu) kandırmış. Bu delikanlılar da işin farkına varmışlar.. Reislerine Tanrıden bir fenalık gelmesin diye bilgini öldürmüşler ve kaçmışlar.

Mersâ:

— O halde delikanlıları içeriye alalım.. Sokakta gecelemesinler..

Dedi.

Hitay bu teklife boyun eğdi..

— Belki daha fazla malûmat alırız...

Diyerek birden kapıya koştu ve köşede sinen delikanlılara seslendi:

— Tanrı misafirleri, içeriye gelir misiniz?

Delikanlılar çoban kızını görünce tanıdılar ve korktular.. Kaçmak istediler.

(Bitmedi)

Tarihî tefrikamız: 31

Napolyon imparatoriçe Jozefin'i nasıl sevdi?

— Napolyon'un ikbal devri ve aşk macerası —

Yazan: PAUL REBAUX. Tercüme eden: H. TAHSİN

Jozefinden Napolyo'na

Navar, 24 nisan 1810.

"Beni unutmamışsın, teşekkür ederim. Oğlum mektubunu şimdi getirdi. Ne büyük bir iştiyak ile okuduğumu tasavvur edemezsin. Her kelimeyi ayrı ayrı bir gözyaşı takip ettiği için satırları güçlükle çıkarabiliyordum. 19 tarihli mektubumun hoşa gitmediğini düşündükçe müteessir oluyorum. Zaten ne yazmış olduğumu da tamamile hatırlamıyorum. Senden mektup almamaktan mütevellit büyük bir yeis içinde yazılmış olduğunu inkâr edemem. Malmaison'dan gönderdiğim son mektubum üzerine tekrar yazmak istiyordum. Fakat sükûtun cesaretimi kırmıştı. Seni taciz etmekten korkuyordum. Mektubun beni mütesellî etti. Bahtiyar olmanı, büyük bir saadet içinde ömür sürmeni, bütün kalbimle temenni ederim. Son mektubun acılarımı biraz teskin etti. En ufak bir hatıran benim için cihan değer bir kıymeti haizdir.

Allahasmarladık, dostum. Pek çok teşekkür ederim ve seni daima seveceğimden emin olabilirsin.,,

Büyük anne

İmparatoriçe, 20 nisan 1808 de doğan ve üçüncü Napolyon ünvanını taşıyacak olan, kızı Hortans'ın oğlu Napo'yonu büyük bir muhabbetle severdi.

Bu çocuğu büyük validesine emanet etmişlerdi. Küçük yavru Jozefin için güzel bir meşgale vesilesi oluyordu.

Hortans'a yazdığı bir mektupta: "Burada oğlunun sıhhati gayet iyi, pembe beyazdır.,, diyordu.

Nihayet Jozefin büyük anne olmuştu. Çocuğun parlak zekâsına, bilhassa hazırcevaplığına hayrandı.

Küçük beş yaşında, hocasından ders alırken eski bir hikâyede istihaleden bahsedilmiş, bu kelimenin manasını sormuştu. Lâzımgelen izahatı dinledikten sonra:

— Ben de küçük bir kuş olmak isterim. Sizin dersinizde uçup gider, diğer hocam geleceği zaman avdet ederdim. Demişti.

Hocası biraz müteessir:

— Benden memnun olmadığınızı mı söylemek istiyorsunuz? cevabını vermişti.

Bunun üzerine küçük:

— Bu söylediğim ancak derse bir misal teşkil etmesi içindir. Yoksa sizi kasdetmedim.

Diyerek kendisini kolayca müşkül mevkiden kurtarmıştı.

İmparatoriçe kızına yazdığı bir mektubunda bu hadiseden de bahsederken:

"Küçüğün bu cevabı, parlak zekâsını ispat etmiş olmaz mı? Vaziyeti bundan daha akilâne ve zarifane bir surette idare etmesinin imkânı var mıydı?

Mektubunu aldığım zaman çocuklar burada bulunuyordu. Senden haber aldıkları için pek ziyade memnun oldular. Binaenaleyh hem onlar için hem de benim için mektup yazmakta devam et, sevgili kızım. Senden uzak yaşamak, felâketli günlerimde teselliden mahrum olmak demektir.,, diyordu.

"Kartallar!,,

Jozefin, 18 haziran 1810 da seyahate çıkmıştı. Yolda taciz edilmemek için ismini değiştirerek maiyetinde ancak bir kaç kişi bulunduruyor, ufak bir ev ona kifayet ediyordu. Sabahları biraz kitap okur, öğleden sonra gezmeğe çıkar göl kenarında ağaçlar altında oturur, akşam biraz musiki dinlerdi. Jozefin'in eğlenceleri bundan ibaretti. Seyahatte bulunduğu müddetçe bir kaç defa oğlu Eugène ve meşhur muharrirlerden Chateaubriand karısı ile ziyaretine gelmişlerdi. Jozefin saray debdebelerinden tamamile uzak, sakin ve derdinin acılarını dinliyerek matemli, münzevi bir hayat yaşıyordu.

Tertip edilen eğlencelere iştirak edecek olsa, muhafaza ettiği güzelliğinin cazibesi karşısında birçok erkeklerin etrafını alacağı muhakkaktı. Bulunduğu şehir ve civardaki hükûmet memurları Jozefinin şerefine bazı merasim tertibine tevessül etmişlerse de nezaketle ret cevabı vermişti. İmparatordan, icap ettiği zaman ve lâzım gelen bir hürmetle bahsederdi. Velhâsıl bu derece nezahet ve bilgi ile hareket etmek, ancak imparatoriçenin ince zekâsından beklenebilirdi. Fakat bazan yeisine galebe edemez, bir köşeye çekilir, en ziyade sevdiklerinden birisine içini dökerek sıcak gözyaşlarile saatlerle ağlardı.

Jozefini işgal etmek için hikâyeler anlattıkları zaman, o, etrafta yüksek dağların göle akseden gölgelerine bakarak derin bir rüyanın uyuşukluğu içinde benliğinden çıkardı. Karşıda tepelerin arkasında güneş, veda eder gibi ağır ağır batarken, esmerleşerek uykuya hazırlanan durgun ve mahzun göl, ayrılığın siyah ve matemli kisvesine bürünürdü. O vakit bir çan sesi işitir, koyu bir perdenin gerildiğini ve bu perdenin üstünde birer birer parlıyan yeni bir takım ışıklarını görürdü.

Kaybolan güneşin son kızıllığı içinde kayaların derinlikelrinden bazı büyük kuşlar uçar, son kızıllığın da rengi yavaş yavaş solar ve her şey, Jozefinin kalbi gibi karanlığın uçurumlarına yuvarlanırdı...

Halbuki biraz evvel çizgileri silinen kayaların oyuklarından çırpınarak kaçtığını gördüğü büyük kuş, imparatorluğun remzi olan bir kartal değil midir?..

İsviçre seyahati

İmparator 1810 senesi eylûl ve birinci teşrin aylarında İsviçrede Fribör, Bern, Lüsern, Lozan şehirlerinde seyahate çıkmış, karlı dağların tepelerine kadar tırmanmıştı.

Bu defa Jozefini kalabalık bir maiyet alayı takip ediyordu. Nedimeler, karineler, tuvaletine nezaret eden kadınlar, mabeyinciler, seyisler, kâtipler seksen kişilik bir kafileyi teşkil ediyordu.

Açık arabada, katır sırtında gezmeğe çıkıyorlardı. Bazan rehberler uçurumun kenarında demirli deynekler tutarak yolcuların dağlarda tırmanabilmelerini kolaylaştırmak için yardımda bulunurlardı.

Jozefine refakat eden kadınlar yüksek dağların tepelerine çıkarken yolun ortasında yorgunluktan şikâyet eder ve daha ileriye gidemezlerdi. Halbuki Jozefin büyük bir cesaretle en yüksek tepelere kadar çıkar ve maiyetindekileri arkasından mutlaka sürüklerdi.

Bu dağ gezintileri Jozefinin iştahını açmıştı; bol bol süt içiyordu. İştahile beraber az çok neşesi de yerine gelmişti.

Fakat seyahate çıktıktan iki ay sonra meraka düşmeğe başlamıştı. Acep imparator, bir daha Fransaya girmesine mani olmıyacak mıydı?

(Bitmedi)

VAPURCULUK
TÜRK ANONİM ŞİRKETİ
İSTANBUL ACENTALIĞI
Liman Han, Telefon: 22925

Mersin yolu
FİRUZAN vapuru 18 Şubat
PAZAR günü saat 10 da Sirkeci rıhtımından kalkacak, gidişte Çanakkale, İzmir, Küllük, Bodrum, Rodos, Marmaris, Dalyan, Fethiye, Kalkan, Kaş, Finike, Antalya, Alanya, Anamur ve Mersin. Dönüşte bunlara ilâveten Taşucu, Kuşadası, Gelibolu'ya uğrar.

Kradeniz yolu
SADIKZADE vapuru 13 Şubat
PAZAR günü saat 20 de Galata rıhtımından kalkacak, gidişte Zonguldak, İnebolu, Ayancık, Samsun, Ünye, Ordu, Gireson, Tirebolu, Görele, Trabzon, Rizeye, dönüşte bunlara ilâveten Of ve Sürmeneye uğrar.

Bugün matine saat 18 de
FRANSIZ TİYATROSUNDA
Musiki muallimi Mösyö Kapoçel'li ve mahdumu tahtı idaresinde Mahalli Opera Heyetinin ilk temsili ve Matmazel Karakaş, Çakiryan, Kataneo, Mösyö Demarki, Ciami ve Kanguelidis iştirakile De Verdinin en meşhur operası
TRAVİATA
Pazar günü matine saat 18 de ve Pazartesi akşamı saat 20,30 te TRAVİATA

3 üncü kolordu ilânları

M. M. V. Sa. Al. Ko. dan: Yerli fabrikalar mamulâtından 20,000 adet kilim kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 22-2-934 perşembe günü saat 15 tedir. Talip lerin nümune ve şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için de o gün ve vaktinden evvel teklif ve teminat mektuplariyle Ankarada M. M. V. Sa. Al. Ko. na müracatları. (3472) (494)

687

Müflis Trakya konservecilik T. A. Ş. Tasfiye memurluğundan:

Tamamına (13433.50) lira kıymet takdir edilen müflis şirketin Edirnede Saraçane köprüsü başında kâin konserveciliğe müteallik makine, alât ve teferrüatını şamil ve yalnız ebniyesi iki bin lira borç bakiyesi için Hazinei maliyeye birinci derece ve sıra ipotek olan fabrika ve binası ve sair yekdiğerine muttasıl dört paraçdan ibaret boş ve mühtacı tamir diğer binalar ve ceman (2905) metre murabbamdaki üç bahçe ve bilcümle müştemilâtı ile fabrika gayri menkulleri ve makinelerinin heyeti mecmuası ve makinelerine muktazi yedek alet, parça ve takımları birlikte olmak üzere açık arttırmaya konmuş olup şartnamesi 12-2-1934 tarihinde Edirne icra divanhanesine talik edilmiştir. Bu gayri menkulleri havi fabrikanın 22-3-1934 tarihine müsadif perşembe günü saat 14 ten 17 ye kadar Edirne Barosu dairesinde birinci arttırması yapılacaktır. Muayyen günde taliplerin vereccekleri bedel, muhammen kıymetin yüzde 75 ini bulmadığı takdirde satış, en çok arttıranın taahhüdü baki kalmak şartile 7-4-1934 tarihine müsadif cumartesi günü yine ayni saatlere talik edilecektir. Taliplerin muhammen kıymetin yüzde 7 buçuğu nispetindeki teminat akçelerini veya millî bir kanba mektubunu önceden depo etmeleri şarttır. Müterakim vergiler, Belediye resimleri, Evkaf icaresi, Tellâliye ücreti ve ihale pullarile tapu harç ve masrafları müşteriye aittir. Daha fazla malûmat almak isteyenlerin memuriyetimize müracaatları ilân olunur.

Tasfiye memuru:
(13347) Avukat M. Kemal

SAPAN
TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

Hissedaranı 8-3-1934 perşembe günü saat 10 da Galata Bozkurt Hanında 20-24 numarada sureti adiyede içtima edecek olan heyeti umumiyesine davet olunurlar. Lâakal on hisseyi hamil hissedarlar içtima gününe takaddüm eden on gün zarfında hisse senetlerini şirkete tevdi etmeleri ilân olunur.

Ruznamei

Idare Meclisi ve Murakıp raporlarının okunması

Bilânço ve kâr ve zarar raporlarının okunması ve tasdiki Idare heyetinin zimmetinin ibrası.

Müddeti biten Idare heyeti azasının yeniden seçilmesi. (13346)

Ticaret Işleri Umum Müdürlüğünden:

30 Ikinci Teşrin 330 tarihli kanun hükümlerine göre tescil edilmiş olan ecnebî Bankalarından (Bahri Sefit Felemenk Bankası — Banque Hollandaise pour La Méditerrané) şirketi bu kere müracaatla bankanın aktif ve pasifini (Holantse Bank üni N. V.) ye devreylediği cihetle 1-1-934 tarihinden itibaren faaliyetini tatil eylediğini bildirmiştir. Mezkûr Banka ile alâkası bulunanların (Holantse Bank Uni N. V.) ye ve icabında Istanbul Mıntakası Ticaret Müdürlüğüne müracaatları lüzumu ilân olunur. (13352)

Emniyet işleri umum müdürlüğünden:

1 — Zabıta memurları için yaptırılması münakasaya konulan elbise ve kapotlar pazarlık suretile ihale edilecektir.

2 — Şartnamede bir değişiklik yoktur.

3 — Ihale 24 Şubat 1934 Cumartesi günü saat 15 te Ankarada Emniyet Işleri Umum Müdürlüğü münakasa komisyonunda icra edilecektir.

4 — Talipler her gün Ankara'da Emniyet Işleri Umum Müdürlüğünde münakasa komisyonuna ve Istanbul Emniyet Müdürlüğüne müracaat edebilirler. (596)

797

Gedikpaşada Jandarma Satınalma Komisyonundan:

Mevcut nümunesi gibi madeni levha anbardan verilmek suretile künye levhası hak ettirilecğinden 19-2-934 Pazartesi günü saat 14 ten 15 şe kadar yapılacak. Pazarlığına girmek için isteklilerin şartnameye ve nümuneyi görmek üzere her gün ve pazarlığa girmek için ilk teminat makbuzile mezkûr günün muayyen saatinde komisyonumuza müracaatları. (738)

İstanbnl Üniversitesi Rektörlüğünden:

Istanbul Universitesinde açılan yabancı diller mektebi dersleri 17 Şubat 934 Cumartesi günü başlıyor. Son sınıf ve Son Sömestir talebelerile rile şifahî imtihanda kazanmış olan talebeden maada bütün Universite talebesi bu derslere devama mecburdur. Dersler saat (17) den (19) a kadar iki saat ve her talebe için haftada iki gündür. Mazereti ne olursa olsun bu derslerin yüzde altmışında bulunmayan talebe bu sene nihayetindeki Fakülte imtihanlarına kabul edilmeyecektir. Universite müdavimlerinin hangi günlerde hangi dersehanelere devam edecekleri Fakülteler tarafından ilân edilmiştir.

Italyanca ve Rusca kursları da vardır. (741)

Gedikpaşada Jandarma Satınalma komisyonundan:

Mevcut nümune ve evsafına göre iki bin beş yüz liralık kundura yağı pazarlıkla satın alınacak ve pazarlığı 18-2-934 Pazar günü saat 15 ten 16 ya kadar yapılacağından isteklilerin şartname ve evsafı görmek üzere her gün ve pazarlığa girmek için ilk teminat makbuzu ile komisyonumuza müracaatları. (739)

İSTANBUL BELEDİYESİ İLÂNLARI

Samatya'da Hacı kadı mahallesinde ve caddesinde kâin eski 38, ve yeni 56 numaralı kemerci başı Mehmet ağa mektebinin evkaf bütçe kanunu ahkâmına tevfikan idarei hususiyeye devredilmiş emlâktan olması itibarile Vilâyeti namına senede raptı İstanbul Vakfi ve Belediye Riyasetinin 23-12-933 tarih ve 4043 numaralı teskeresiyle bildirilmiş isede mahalli mezkûrun tasarruf kaydı bulunmaması dolayısile senetsiz tasarruf ahkâmına tab'an tahkikatı mahalliye icrası suretile tasarruf tesbit edileceğinden bu yere başkaca tasarruf iddia edenlerin On gün zarfında vesaiki tasarrufiyelerile birlikte Istanbul tapu idaresine müracaatları. (737)

Ecnebî memleketlere giden tüccar ve seyyahlara
Banka Komerçiyale İtalyana
Sermayesi: 700,000,000 (İhtiyat akçesi: 580,000,000 Liret)
Travellers (Seyyahin çekleri) satar
Liret, Frank, İngiliz lirası veya Doları Frank olarak satılan bu çekler sayesinde nereye gitseniz paranızı kemali emniyetle taşır ve her zaman isterseniz dünyanın her tarafında, şehirde otellerde vapurlarda, trenlerde bu çekleri en küçük tediyat için nakit makamında kolayılıkla istimal edebilirsiniz. Travellers çekleri hakikî sahibinden başka kimsenin kullanamayacağı bir şekilde tertip ve ihtas edilmiştir. (5999)

640

Denizyolları
IŞLETMESİ
Acenteleri: Karaköy Köprübaşı Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade Han Tel. 22740

Mersin sürat yolu
İNEBOLU vapuru 16 Şubat CUMA 10 da Sirkeci rıhtımından kalkacak. Gidişte İzmir, Antalya, Mersin, Payas'a. Dönüşte bunlara ilâveten Alanya, Küllük, Çanakkale'ye uğrayacaktır. (716) 927

Tamirde bulunan Karadeniz vapurumuzun bazı aksamının raspası ile Gülnihal vapurumuzun bazı aksamının boyanması pazarlık suretile taliplerine ihale edilecektir. Şartnamesini görmek isteyenler her gün saat dokuzdan on sekize kadar İdaremiz levazım sefliğine müracaat etmelidirler. Pazarlık 17-2-934 cumartesi günü saat On beşte yapılacaktır. (702) 905

İzmir Ekspres hattı Kahve ocaklarımız 18 Şubat 934 pazar günü saat on beş buçukta pazarlıkla kiraya verilecektir. Talip lerin pazarlık ve mukavele şeraitini öğrenmek üzere her gün saat dokuzdan on sekize kadar İdaremiz levazım şefliğine müracaatları. (703)

KARAMÜRSEL MENSUCAT ve TICARET ANONİM ŞIRKETINDEN:

Karamürsel Mensucat ve Ticaret Anonim şirketi hissedarları heyeti umumiyesi 1934 senesi martının 18 ine müsadif pazar günü saat onda şirketin Süleymaniyede Taşteknelerdeki mensucat fabrikası salonunda senelik toplanmıya davet olunur.

Müzakere olunacak maddeler

Madde 1 — Meclisi idare ve murakıpler raporunun okunması.

„ 2 — 1933 senesi bilânoçsile kâr ve zarar hesabının tetkik ve tasdiki ve idare meclisile murakıplerin ibrası.

„ 3 — Meclisi idarece tevzii teklif edilen 1933 senesi temettünün kabul ve tasdiki

„ 4 — Müddetleri hitam bulan üç azanın intihabı

Şirketimiz nizamnamei dahilisinin bu husustaki maddeleri mucibince asâleten ve vekâleten en az on hisseye malik olan hissedaranın işbu mecliste hazır bulunabilmek üzere toplanma gününden evvel on gün zarfında şirket merkezine müracaatle duhuliye varakası almaları ilân olunur. Meclisi Idare

639

İSTANBUL VE TRAKYA ŞEKER FABRİKALARI
Türk Anonim Şirketinden:

Fabrika mızda çıkarılmağa başlanan yeni sene mahsulü toz ve kesme şekerler 29 Temmuz tarihinden itibaren bin kilodan az olmamak üzere her isteyene satılmaktadır. Fiatlarımız eskisi gibidir. Yani İstanbul'da Sirkeci istasyonunda veya depolarımızda araba veya kayıkta teslim

Çuvalda Kristal Toz Şekerin Kilosu 36,75 Sandıkta Küp Şekerin Kilosu 39,50 Kuruştur.

Ancak en az beş vagon şekeri birden alanlara vagon başma beş lira indirilir. İstanbul haricindeki yerlerden yapılacak sipar işler bedelin yüzde yirmisi peşin ve üst tarafı hamule senedi mukabilinde ödenmek üzere derhal gönderilir. Depodan itibaren bütün masraflar ve mes'uliyet müşteriye aittir. Gönderilecek mal şirket tarafından müşteri hesabına sigorta ettirilir. Sipariş bedelinin tamamını gönderenler için sigorta ihtiyarî olduğu gibi en az beş vagon sipariş ederek bedelinin temamını peşin ödeyenler vagon başma beş lira tenzilâttan istifade ederler.

Adres : İstanbul'da Bahçekapıda Dördüncü Vakıf Han. No. 40-30. Telgraf adresi : İstanbul, Şeker Telefon No. 24470. 615

Yeni Ankara Lokanta ve Birahanesi
Sirkeci şimendifer İstasyonu ittisalinde
837

VALİDE Lokanta ve Birahanesi
Eminönü Valide Hanı içinde
Şehzadebaşı, Zeyrekhatun'a kadar evlere Eminönünden, Sultanahmet, Beyazıt, yemek tevzi eder.
885

Hava Yolları
Devlet İşletme İdaresi

Ankara - İstanbul arasında tayyare seferlerine

17 Şubat 934

Tarihinden itibaren başlanacaktır.

Seferlere kalöriferle ısınır çift motörlü tayyareler tahsis edilmiştir. Taş Handan meydana ve Meydandan Taş Hana otobüs Meccanendir.

Cumartesi - Pazartesi - Çarşamba

Ankara	9,30	Hareket
Eskişehir	10,40	Muvasalât
Eskişehir	10,50	Hareket
Istanbul	12	Muvasalât

Pazar - Salı - Perşembe

Istanbul	9,30	Hareket
Eskişehir	10,40	Muvasalat
Eskişehir	10,50	Hareket
Ankara	12	Muvasalat

Biletler tayyare meydanlarından tedarik olunur.

Saat 10 : 16 kadar her cuma günleri Ankara şehri üzerinde

Tenezzüh Uçuşları.

729 948

STAR, WELT, MEGBAR
MARKALI MEŞHUR AYAKKAPLAR
BÜYÜK TENZİLÂTLA
OROZDİ - BAK Mağazasında
SATILMAĞA BAŞLANILDI
FIRSATI KAÇIRMAYINIZ
13312

Gedikpaşada Jandarma Satınamla Komisyonundan:

Satın alınacak aşağıda cins ve mıktarı yazılı iki kalem eşyanın pazarlığı hizalarında gösterilen gün ve saatlerde yapılacağından isteklilerin şartname ve numuneyi görmek üzere her gün ve pazarlığa girmek için mezkûr günün muayyen saatlerinde ilk teminat makbuzlarile Komisyonumuza müracaatları. (506)

Mıktarı		Cinsi	Tarihi	Günü	Saati
270	çift	Çizme	21-2-934	Çarşamba	15-16
370	„	yemeni	21-2-934	„	16-17

694

Parasız Büyük Piyango
Tesisatı Elektrikiye Türk Anonim şirketi

SATİE

tarafından Elektrik Şirketinin bütün müşterileri arasında parasız büyük bir piyango hazırlaumıştır.

			lira
1 nci ikramiye	- Bir soğutma makinesi kıymeti		425 „
2 „ „	- Bir banyo ısıtıcı makina	„	88 „
3 ncü „	- Bir elektrik süpürgesi	„	80 „
4 „ „	- Bir masaj makinası	„	65 „
5 nci „	- Bir elektrik fırını	„	50 „

Bu eşya, Taksim'deki daimî elektrik Sergisinde gösterilmektedir.

Piyangoya iştirak etmek için Elektrik Şirketi abonelerinin mezkûr sergiye doğrudan doğruya kendilerinin gitmeleri ve piyangoya dair bir mektubun ilişik bulunduğu Elektrik makbuzunu göstererek numarasını kaydetmeleri lazımdır. (13363)

İLÂN

Denizyolları işletmesi idaresinden:

Ereğli Şirketinin Denizyolları ve AKAY İşletmelerile Fabrika ve Havuzlar Müdiriyetine olan taahüdünü ifa etmemesine binaen hariçten şirket hesap ve zararına Lâve Marin kömürü alınacaktır. Şimdilik âcil ihtiyacımız olan "50,000 - 100,000„ ton Lâve Marin kömürünü tamamen veya kısmen itaya talip olanların 19-2-934 pazartesi gününe kadar İdaremiz Levazım Şefliğine tahriren teklifatta bulunmaları rica olunur. (724)

947

Marmara Üssübahri ve Kocaeli Müstahkem Mevki Kumandanlığı Satınalma Komisyonundan:

		Mecmu ağırlığı	
300	Adet Demir Potrel 0,18×0,082 "beherinin boyu 7 metre"	46200 Kilo	:
1200	„ Demir Potrel 0,18×0,082 "beherinin boyu 1,70 metre"	44880 „	: 3 Mart 934 Cumartesi günü saat 10 da kapalı zarf usulile
450	„ Köşebent 0,05×0,05×0,008 "beherinin boyu 1,10 metre"	2880 „	:
196	„ "U" demiri evsafı şartnamede yazılı " beherinin boyu 7 metre "		:
98	„ Köşebent demiri 10 Metrelik	) Evsafı	:
		) Şartnamede yazılı	:
98	„ "U" demir « 0,20 boyunda »	)	:
98	„ "U" demir « 0,40 boyunda »	)	:
5000	Kilo Bronz tel		:
3500	Adet İzolator		: 3 Mart 934 cumartesi günü saat 14 te kapalı zarf usulile.
1000	„ „ Demiri "Düz"		:
700	„ „ „ Deveboynu "		:
49	„ „ „ "Iki taraflı "		:
1480	Adet 18 S/m alt kutrunda ahşap direk "meşeden "		: 4Mart 934 Pazar günü saat 10 da kapalı zarf usulile.
490	„ Meşe lata 1,10×0,05×0,015		:

Yukarıda cins ve mıktarları yazılı malzeme hizalarındaki tarih ve saatlerde İzmitte kumandanlık satınalma komisyonunda kapalı zarf usulile münakasaya vazedileceğinden taliplerin musaddak şartnameleri İstanbulda Deniz Satınalma komisyonu ile İzmitte kumandanlık satınalma komisyonundan alarak mezkûr gün ve saatlerde işbu malzeme için biçilen fiatın yüzde 7,5 nisbetinde muvakkat teminat akçelerile birlikte mezkûr komisyona müracaatları ilân olunur. (658)

867

Gedikpaşada Jandarma Satınalma Komisyonundan:

Mevcut nümune ve evsafına göre satın alınması mukarrer (67500) takım kısa kol ve bacak çamaşırın kapalı zarf münakasası 21 Şubat 934 çarşamba günü saat (15) de yapılacağından isteklilerin nümuneyi ve evsafile şartnamesini görmek üzere her gün ve münakasay girmek için mezkûr günün muayyen saatinde teminat makbuzu ve teklifnamelerile birlikte komisyonumuza müracaatları. (389)

688

Dr. SEDAT
Muayenehanesini İstiklâl cad. 146 (İş Bankası üstünde) Luvr Apart. Birinci kata nakletmiştir. (13119)

862

Diş Tabibi
Dr. Pertev Ata
Muayenehanesini İstiklâl Cad. 146 (İş Bankası üstünde) Luvr apart. 1 nci kata nakletmiştir. (13119)

863

Askerî fabrikalar ilânları

Askerî fabrikalar için mubayaa edilecek 2100 kilo Grafit için teklif edilen fiyat pahalı görüldüğünden pazarlığı 19 - 2 - 934 pazartesi gününe talik edilmiştir. Talip olanların mezkûr günde saat 14 te Bakırköy Barut fabrikalarında satınalma Komisyonuna müracaatları. (704)

920

Kat'iyyen
Daha elverişli
ŞERAİTE
Nail olamazsınız..
Beyoğlu'nda

BAKER
ve
HAYDEN

Mağazalarındaki Mevsim Sonu
EŞYAİ
Mütebakiye
ve
fırsatlarının
son günlerinden istifade ve mübayaatınızı tacil ediniz.

Mobilya ve halı dairelerimizi ziyaret ediniz. Sizi fevkalâde alâkadar edecektir.

773 (12971)

Gedikpaşada Jandarma Satınalma Komisyonundan:

Mevcut nümune ve evsafına göre kapalı zarf münakasasile satın alınacak "16747" çift yerli sarı kundura münakasası 26/2/934 Pazartesi günü saat 15 de yapılacağından istekliler in şartname ve nümuneyi görmek üzere her gün ve münakasaya girmek için ilk teminat makbuzile beraber mezkûr günün muayyen saatinde Komisyonumuza müracaatları. (514)

780

KARPİÇ
Ankara Şehir Lokantası
Kış geceleri için güzide ve nezih bir mahal - müstesna bir müzik - Ucuz ve emsalsiz yemek.
Perşembe akşamları Ankara burada toplanır ve eğlenir.

958

Maarif Vekâleti İstanbul Terzilik ve Kürkçülük Mektebi Müdürlüğünden

Mektebimizde Kürkçülük Şubesi açılmış ve talebe kaydı kabulüne başlanmıştır. Müddeti tahsil üç sene ve mektep muhtelittir. Mektepte kürkçülük nazarî ve amelî derslerinden mâdâ hesap, Türkçe, resim, dersleri de vardır. Kayt ve kabul şartları :

1 — İlk mektep mezunu, âzamî yaş 17, ve Türk teb'aası olmak.

2 — Mektep şahadetnamesi, veya orta mektep tasdiknamesi, Nüfus cüzdanı, sıhhat, aşı raporları ve 4 vesika fotoğrafı ibraz etmek.

3 — Mektepçe yapılacak sıhhi muayenede sıhhatli bulunmak.

4 —Kayt ve kabul için Perşembeden mâdâ her gün müracaat edilebilir.

5 — Bu sene için vakit ilerlemiş olduğundan taliplerin müracaatlarının tesrii.

Adres : Sultanahmet, Dizdariye çeşme sokak, No. 13 Tel: 22480. (889)

924

Umumî Neşriyat ve Yazı İşleri Müdürü ETEM İZZET
Gazetecilik ve Matbaacılık T. A. S